

ORANJESTAD — Premier Evelyn Wever-Croes (MEP) sluit niet uit dat er alsnog een referendum komt over de vraag of Aruba wel of niet akkoord moet gaan met de voorwaarden die Nederland stelt aan financiële hulp. Dat blijkt uit een persconferentie die de premier vanochtend gaf in het bestuurskantoor.

Die mogelijkheid van een volksraadpleging is eerder terzijde geschoven, 'maar we kunnen het alsnog overwegen', verklaarde Wever-Croes vanochtend. 'Aan het begin waren we dat niet van plan, omdat we dachten dat het heel snel moest gebeuren. Begin juli hadden we zicht op twee werken liquiditeit in de kas dus in die twee werken zouden we geen referent gaan doen. Natuurlijk met de kennis van achteraf hadden we beter meteen een referendum kunnen organiseren. Met de Covid-crisis is dat natuurlijk wel lastig en we zijn niet helemaal gedigitaliseerd om

dit te doen. Aruba heeft ook geen referendumcultuur. Maar het is natuurlijk wel een van de opties", aldus de premier.

Uit een peiling die nieuwplatform NoticiaCla hield in juli en waar 1600 mensen aan deelnamen, antwoordde een grote meerderheid van de respondenten zich graag in een volksraadpleging te willen uitspreken over het wel of niet aangaan van een deal met Nederland, die naast een liquiditeitssteun in de vorm van een renteloze lening (zolang Nederland zelf tegen nul procent kan lenen, red.) voorziet in subsidiegeld voor het doen van investeringen. Het politieke establishment is echter mordicus tegen het toe-

zichtorgaan onder Nederlands recht – de Caribische Hervormingsentiteit (CHE) of Orgaan voor Hervorming en Herstel Aruba (OHHA) dat ervoor moet gaan zorgen dat toegezegde gelden ook daar terecht komen waar ze voor bestemd zijn en, als de regering zich niet aan begrotingsafspraken houdt, alle in- en uitgaande rekeningen kan gaan controleren waarbij het College Aruba financieel toezicht (Caft) een uitvoerende bevoegdvoersdorsl toebedeeld krijgt.

Regering beslist

De uiteindelijke beslissing om wel of niet met de benodigde consensusrijkswet die de CHE/OHHA en de Raft (Rijkswet Aruba financieel toezicht, een ander harde voorwaarde) in te stemmen, ligt echter bij de regering en niet bij de Staten.

Vervolg op pagina 3

A California Quail is shown in profile, facing left. It has a distinctive bright red, slightly curved beak. Its plumage is a mix of brown, tan, and white, with a prominent crest of yellow-tipped feathers on its head. The bird is standing on dry, rocky ground with sparse, low-lying green and blue-grey vegetation. To the right of the bird is a large, green, barrel-shaped cholla cactus covered in sharp, light-colored spines. The background is a blurred desert landscape with warm, golden-brown tones.

ORANJESTAD — Op de foto is een Patrishi (Crested Bobwhite) te zien die de vruchten plukt van de bolcactus ofwel 'bushi' in het Papiaments. Volgens Aruba Birdlife Conservation (ABC) neemt deze vogelsoort de afgelopen tien jaar in aantal af. Het broedseizoen van de Patrishi begint nu en volgens ABC kan de bevolking ook een handje helpen deze een kans te geven om nakomelingen te krijgen. Daarom wordt er ook een oproep gedaan aan lokalen om de vruchten van de bolcactus- die ook geliefd is onder lokalen- over te laten voor de vogels. Pluk de dag, maar niet de vruchten van de bolcactus.

TEHERAN – Iran heeft de Duitse ambassadeur in het land op het matje geroepen vanwege zijn afkeurende reactie op de executie van worstelaar Navid Afkari. Het Iraanse ministerie van Buitenlandse Zaken zegt het commentaar sterk te veroordelen en vindt dat Duitsland zich bemoeit met de interne aangelegenheden van Iran.

Het Iraanse ministerie van Justitie waarschuwde ook andere ambassades. "Buitenlandse ambassades moeten geen spreekbuis worden voor Iraanse oppositiegroepen en moeten op zijn minst diplomatieke normen hand-

haven", zei regeringsmedewerker Ali Bagheri zonder landen bij naam te noemen. De 27-jarige Afkari werd zaterdag geëxecuteerd door het regime in Teheran. Hij was ter dood veroordeeld omdat hij een beveiligingsbeambte

zou hebben doodgestoken tijdens antiregeringsprotesten in 2018. Internationaal werd met verontwaardiging gereageerd op het doodvonnis voor Afkari. Hij zou onder druk van marteling een bekentenis hebben afgelegd die hij later weer introk. Onder anderen de Amerikaanse president Donald Trump had Teheran opgeroepen het leven van de man te sparen. Ook de EU heeft de executie veroordeeld.

WÖBBELIN – Door een busongeluk op de A24 in Noord-Duitsland zijn veel gewonden gevallen. In de FlixBus, die van Berlijn richting Hamburg reed en kantelde, zaten 32 mensen. Volgens de politie zijn 31 inzittenden gewond geraakt, van wie een ernstig. Volgens een woordvoerder van de Flixbus ligt het aantal gewonden beduidend lager.

Flixbus bevestigde aanvankelijk slechts drie gewonden. Alle inzittenden van de bus, volgens het bedrijf dertig passagiers en twee chauffeurs, waren volgens de vervoerder uit voorzorg naar ziekenhuizen overge-

dertig passagiers en twee chauffeurs, waren volgens de vervoerder uit voorzorg naar ziekenhuizen overge-

bracht. Een politiewoordvoerder zei dat alle gewonden, op één na, tegen de middag waren ontslagen uit het ziekenhuis. Sommige die als lichtgewond waren aangemerkt, hadden alleen schaafwonden.

De passagiers van de bus op de lijn Praag-Berlijn-Hamburg komen uit ver-

schillende landen. Onder de reizigers waren onder meer mensen uit Tsjechië, Turkije, China en Roemenië. Er waren geen kinderen aan boord. FlixBus verzorgt busverbindingen over langere afstanden als alternatief voor de trein of het vliegtuig.

Wat precies de oorzaak van het ongeluk was, is nog onduidelijk. “We kunnen bevestigen dat de rijen rusttijden in acht zijn genomen”, benadrukt een Flixbus-woordvoerder. Een politiewoordvoerder sluit niet uit dat de chauffeur plotseling kort in slaap is gevallen. “Het onderzoek is aan de gang”, aldus de politie.

Het ongeluk gebeurde rond 05.45 uur. De 47-jarige Tsjechische chauffeur reed aan de rechterkant de weg af en de bus sloeg om. Door het ongeluk was de snelweg richting Hamburg urenlang afgesloten. Pas om 15.44 werd de weg weer vrijgegeven.

migranten. Na de branden in het overvolle kamp Moria, hebben de autoriteiten samen met de hulporganisaties een tijdelijk tentenkamp in de buurt opgezet. Veel vluchtelingen weigeren echter naar het nieuwe kamp te gaan, omdat ze bang zijn dat ze er niet meer uit kunnen. In Moria waren ze vrij om het kamp te verlaten. Ze willen nu dat ze naar West-Europa worden gebracht.

“Vanaf aanstaande maandag worden alleen asielprocedures afgehandeld voor degenen die in het kamp zijn”, zei de Griekse minister Notis Mitarakis op het radiostation Parapolitika. De mensen die zich nu verzetten zijn volgens de minister dezelfde groep die de branden heeft aangestoken. In het nieuwe kamp in Kara Tepe is momenteel plek voor 5000 mensen. Mitarakis zegt

dat het de komende dagen wordt uitgebreid, zodat alle 12.000 migranten van het verwoeste kamp Moria er een onderkomen hebben. Sinds de branden in het kamp Moria, slapen duizenden mensen al nachtenlang buiten, in portieken of langs de weg. Mensenrechtenorganisaties waarschuwen voor oplopende spanningen tussen de vluchtelingen, lokale bewoners en de politie.

PEKING — De Amerikaanse ambassadeur in China Terry Branstad is vandaag opgestapt. Waarom hij ermee ophoudt, is niet bekendgemaakt.

nese staatsmedium de China People's Daily nog een ingezonden column van Branstad af. Hij haalde uit naar China en zei dat het

land de Amerikaanse openheid misbruikt. Het stuk werd niet geplaatst, omdat de ambassadeur volgens de krant 'leugens verspreidde'.

Tieners die zich geliefd voelen, doen minder aan cyberpesten

BRUSSEL — Tieners die zich emotioneel ondersteund en geliefd voelen door hun ouders, zullen minder vaak cyberpesten. “Het is belangrijk om dat te beseffen, nu kinderen meer dan ooit online zijn”, zo stellen onderzoekers van New York University aan het persagentschap IPS.

De resultaten van het onderzoek zijn gepubliceerd in het *International Journal of Bullying Prevention* en zijn volgens de onderzoekers erg relevant vanwege het feit dat de coronacrisis veel veranderingen met zich meebrengt met betrekking tot het familieleven.

Iedereen online
“Online thuisonderwijs vervangt wereldwijd op grote schaal de lessen in de klas voor veel kinderen en jongeren, terwijl mobiele telefoons en sociale media de

voornaamste manier zijn geworden voor jongeren om onderling contact te houden. Dit heeft als gevolg dat er veel meer kans is om aan cyberpesten te doen, of er het slachtoffer van te worden”, zegt Laura Grunin, doctoraatsstudente aan het instituut Rory Meyers College of Nursing van de New York University (NYU). “Nieuwe familiedynamieken en extra stressoren door de veranderingen thuis, spelen een belangrijke rol”, zegt Grunin. Ze heeft het onderzoek meer over de toegenomen

Intimidatie en roddels
Uit het onderzoek blijkt dat de helft van de Amerikaanse tieners ervaring heeft met cyberpesten of online gedrag dat gepaard gaat met intimidatie, beledigingen, bedreigingen of het verspreiden van geruchten en roddels. “Begrijpen welke factoren verband houden met het feit dat jongeren hun leeftijdsgenoten cyberpesten, is belangrijk voor het ontwikkelen van manieren waarop gezinnen, scholen en gemeenschappen die pesten-

Foto: Shutterstock

Tieners die zich emotioneel ondersteund en geliefd voelen door hun ouders, zullen minder vaak cyberpesten.

rijen kunnen voorkomen of kunnen ingrijpen wanneer het zich voordoet”, zegt Sally Cohen, de hoofdauteur van de studie.

Liefdevolle steun
De onderzoekers maakten gebruik van gegevens van een grootschalig onderzoek onder schoolkinderen, in opdracht van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) in 2009 en 2010. In dat onderzoek werden 12.642 Amerikaanse kinderen tussen elf en vijftien jaar bevraagd over hun pestgedrag enerzijds, en over hun familiebanden en de relatie met hun ouders anderzijds. De onderzoekers ontdekten dat hoe meer de kinderen en jongeren hun ouders omschreven als liefdevol, hoe minder ze aan cyberpesten deden. De jongeren die ‘bijna nooit’ antwoorden op de vraag of ze

zich geliefd voelden door hun ouders, vertoonden bijna zes keer vaker online pestgedrag. Ook andere vormen van emotionele steun, zoals zich geholpen en begrepen voelen door de ouders, bleken bepalend voor het online gedrag van jongeren. “Onze bevindingen wijzen op het belang van emotionele steun van ouders als een factor die van invloed kan zijn op het al dan niet cyberpesten van tieners. Nog belangrijker is hoe tieners de steun ervaren die ze van hun ouders krijgen”, zegt Grunin. “Ik zou ouders willen benadrukken dat het niet voldoende is dat zij denken dat ze ondersteunend zijn, maar dat ze checken wat hun adolescent ervan vindt.”

Schermtijd
“Sinds 2010, toen het onderzoek werd uitgevoerd,

kende technologie en het gebruik van sociale media een enorme toename bij de jongere bevolking”, zegt Grunin. “Schermtijd is globaal genomen nog eens toegenomen door de huidige gezondheidscrisis. Het online leren en communiceren creëert nog meer kansen om geconfronteerd te worden met cyberpesten.” De onderzoekers zeggen dat lesgevers, gezondheids-experts en andere deskundigen die met jongeren werken, rekening dienen

te houden met familiedynamieken als ze programma’s uitwerken om cyberpesten tegen te gaan. “Onze studie bewijst niet dat gebrek aan ouderlijke steun rechtstreeks aanzet tot cyberpesten, maar de resultaten suggereren wel dat de relatie van kinderen met hun ouders een invloed heeft op hun pestgedrag. Met deze relatie moet rekening worden gehouden als er preventiecampagnes rond pesten worden uitgewerkt”, concludeert Grunin.

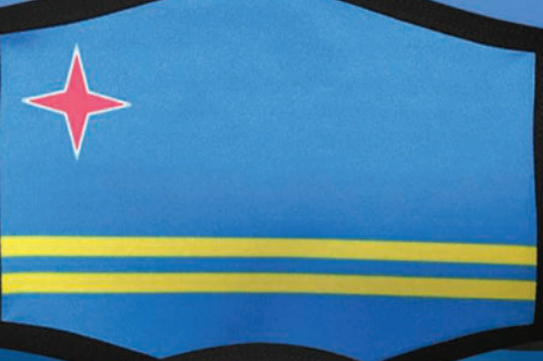
Foto: Shutterstock

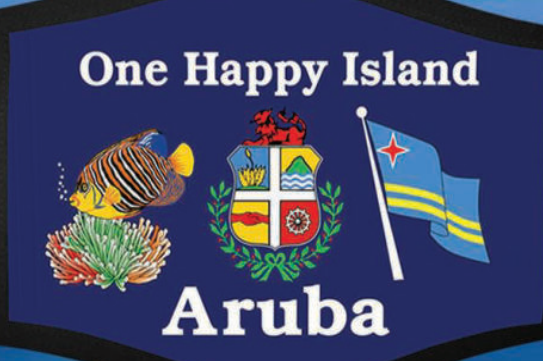
Onderzoekers benadrukken de relevantie van hun studie, omdat door Covid-19 jongeren nog vaker online zijn.

AMIGOE			
COVID-19 UPDATE 13 september			
Aantal gevallen coronavirus op Aruba			
	Totaal	Ingezetenen	Niet Ingezetenen
Actief	1486	1480	6
Positief	3046	3009	37
Negatief	22721	-	-
Hersteld	1542	1511	31
Getest	25767	-	-
Getest op luchthaven	11610	-	-
Overleden	18	18	0

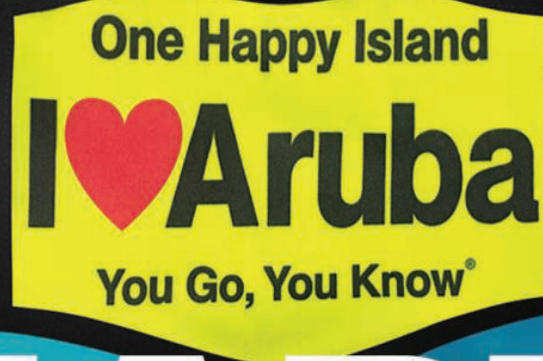
STOP DE VERSPREIDING VAN COVID-19

RE-USABLE

WASHABLE

COOL FACEMASKS

VERKRIJGBAAR BIJ :

SUPER FOOD, DE WIT & VAN DORP, GIFTS & SOUVENIRSHOPS, CITGO GASSTATIONS, BOTICANAN

Ook mogelijk met opdruk van uw bedrijfslogo.

FOR MORE INFORMATION: INTERPRESENT ARUBA N.V. • TEL. 593 92 56 • INTERPRESENT@SETARNET.AW

Dringende oproep van scholen aan ouders: Houd je aan quarantaine en isolatie

ORANJESTAD — Diverse scholen stuurden vandaag een brief aan de ouders van hun leerlingen met daarin een dringende oproep om zich aan quarantaine- en isolatieregels te houden. De aanleiding hiervoor is dat het aantal studenten en docenten met corona lijkt te stijgen. Afgelopen weekend werd bekend dat er op Prinses Amalia Basisschool een docent besmet is geraakt waardoor haar hele klas in quarantaine werd geplaatst. Ook Colegio Arubano maakte onlangs melding van positief geteste leerlingen en vorige week werd ook Colegio Conrado Coronel volledig dicht gooid vanwege een positief geteste leerkracht.

In de brief, die in elk geval vanuit de scholen Maria College Mavo, Filomena College Mavo, en Colegio San Augustin verstuurd werd en voor al deze scholen exact dezelfde inhoud lijkt te hebben, worden ouders dringend verzocht hun kind(eren) thuis te houden in de volgende gevallen. Als er thuis, onder hetzelfde dak, tenminste een persoon in quarantaine is of in afwachting is van een testresultaat, en ook als er thuis tenminste een persoon in isolatie is en dus positief is getest op het coronavirus, mag het kind niet naar school komen. En uiteraard als het kind zelf positief is getest of om een of andere reden in quarantaine zit, met of zonder symptomen, dient deze eveneens thuis te blijven. Verder staat er in de brief dat ouders de burgerlijke verplichting hebben om de school in alle drie ge-

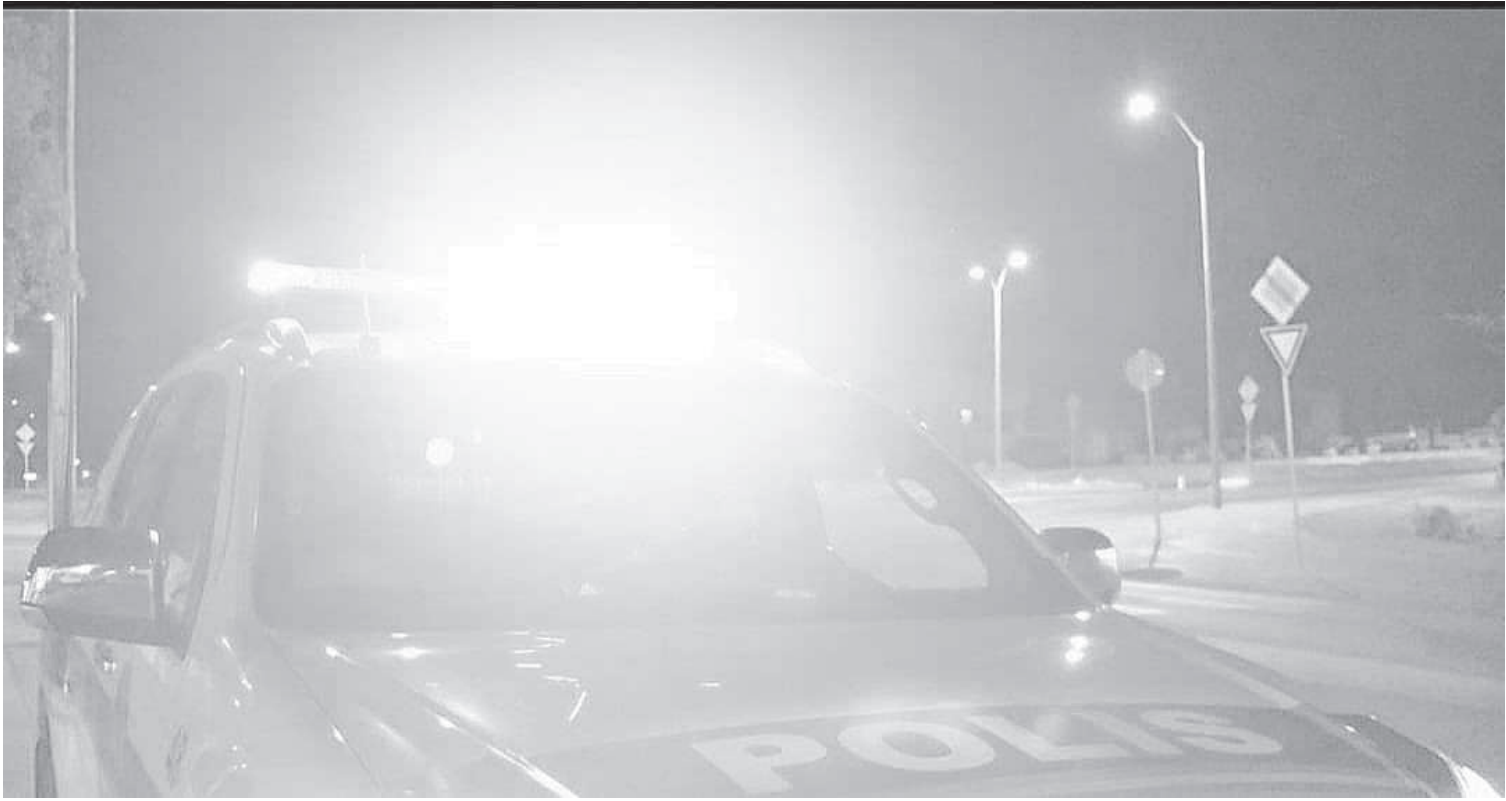
vallen hierover te informeren zodat deze er rekening mee kan houden, en tevens kan zorgen dat de leerling de mogelijkheid krijgt om vanuit huis de lessen te blijven volgen. De leerling kan pas weer terug naar school komen als geen van de drie genoemde situaties van toepassing is. Tenslotte wordt in de brief benadrukt dat de Directie Volksgezondheid (DVG) nu strengere controles uitvoert op iedereen die in quarantaine en isolatie behoort te zijn en dat ouders zich aan de regels dienen te houden om te voorkomen dat het virus zich verder verspreidt en ook om boetes te vermijden.

Afgelopen zaterdag kregen ouders van leerlingen van de Prinses Amalia Basisschool een brief van de leiding van de school, met het bericht dat de docent van klas 2A

die ochtend een positieve testuitslag voor het coronavirus had ontvangen. Zij had symptomen gekregen en zich vrijdag AO gemeld. Alle kinderen van de betreffende klas moeten nu 14 dagen verplicht in quarantaine zoals voorgeschreven in het protocol van de DVG. De basisschool berichtte gisteren via Facebook dat meerdere ruimtes, waaronder het lokaal van klas 2A, nabijgelegen klaslokalen, toiletten en koffiekamer, professioneel ontsmet waren zodat de rest van de leerlingen op maandag weer veilig naar school kon komen.

Open of dicht
In een persconferentie afgelopen week liet de regering weten dat bij een positief geval op school de school niet direct dicht hoeft en er een melding dient te worden gedaan bij de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) van de DVG en in overleg wordt besloten om de school open te houden of te sluiten. Amigoe heeft contact opgenomen met Onderwijs-minister Rudy Lampe (RED) om te vragen in het geval dat het aantal blijft stijgen of de regering dan in kan grijpen, maar kreeg voor het ter perse gaan van de krant geen respons.

Diverse horeca gesloten tijdens controle taskforce

ORANJESTAD — De Taskforce Bedrijven van het crisisteam waarvan het Korps Politie Aruba (KPA) en Dienst Warenkeuring en Hygiëne (DWH) van Directie Volksgezondheid (DVG) ook onderdeel van uitmaakt, heeft dit weekend strengere controles uitgevoerd wegens de huidige coronapandemie. Naast het aanspreken van de mensen aanwezig op hun gedrag in het kader van social distancing werden ook diverse tenten gesloten of werden er boetes uitgedeeld.

Zo werd er tijdens controles bij Yen Yen Bar en restaurant in Noord geconstateerd dat er meer dan tien mensen aan tafel werden gezeten en werd er in Rumshop Chaly in Seroe Parishi medewerkers gevonden die zonder een vergunning, de zogeheten groene kaart, aan het werk waren. Ook werden er boetes uitgedeeld bij onder

meer La Oficina waar er medewerkers waren die zonder mondkapje aan het werk waren. Ook Cas Casuela in Tanki Leendert, Well Well Bar Restaurant in Hooiberg en Southbeach in Palm Beach kregen boetes omdat ze na 23.00 uur nog open bleken te zijn. De controles van de taskforce bedrijven worden doordeweeks overdag en

's avonds voortgezet, laat het team weten. Eerder vorige week had Volksgezondheid-minister Dangui Oduber (MEP) bekendgemaakt dat de Taskforce Bedrijven, die het toezicht op het naleven van de regels verzorgt, vorige maand controles had uitgevoerd en dat 555 bedrijven voldeden voor 100 procent aan de voorschriften, zoals geformuleerd in de ministeriële regelingen in verband met de van kracht zijnde calamiteitenverordening. Dat houdt in dat elke bezoeker die een locatie bezoekt zich aan social distancing- en hygiëneregels houdt. Maar dat niet alle bedrijven zich

aan de coronaregels hielden. 195 bedrijven kregen punten van verbetering mee, 113 bedrijven voldeden niet aan de voorschriften en 87 bedrijven waren niet open. De controles werden in verschillende districten over heel het eiland uitgevoerd, van San Nicolas tot Oranjestad, Noord, Paradera, Sta. Cruz en Dakota. De Taskforce wordt bij het uitoefenen van zijn taak begeleid door de Dienst Warenkeuring en Hygiëne (DWH) van de DVG en wordt verder ondersteund door het departement Gele Koorts en Muskietenbestrijding (GKMB) en het Korps Politie Aruba (KPA).

Dubbel crisis voor Aruba's enige ziekenhuis

ORANJESTAD – Horacio Oduber Hospital is het eens met de zorgwerkers die alarm slaan over de kritische situatie nu in de zorgsector. Maar Aruba's enige ziekenhuis heeft het extra zwaar: het staat sinds 2018 miljoenen in het rood en heeft een jaar vol kostbare incidenten achter de rug.

Dat schrijft Sharina Henriquez voor het *Caribisch Netwerk*. “Het ziekenhuis staat er al een paar jaar financieel niet goed voor. Dus we hebben geen reserves, alleen maar schuldenposities om dit soort schommelingen op te kunnen vangen”, zegt Freek Korver, interim voorzitter van het ziekenhuisbestuur. Met schommelingen bedoelt Korver de zorg van het aantal Covid-patiënten, dat vooral nu in de tweede golf op het eiland aanhoudend hoog blijft. Maar ook de bezuiniging op het budget van het ziekenhuis, ingegeven door de Nederlandse eisen voor coronaleningen aan Aruba. Het ziekenhuis is verder geplaagd door incidenten, calamiteiten die Korver omschrijft als ‘een soort Murphy's Law’: “Je kan het nog niet zo gek bedenken of het is gebeurd in een periode van een jaar.” Hij bedoelt daarmee de hack van het computersysteem in november vorig jaar, maar ook de grote brand in juni waarna ook asbest geruimd moest worden. Alles bij elkaar heeft dit geleid tot lange wachtlijsten, erkent de ziekenhuisbestuurder. “De wachtlijsten,

dat mensen langer moeten wachten voordat de behandeling start, dat is wel een gegeven. En als mensen daar klachten over hebben, dan begrijp ik dat ook en dat is ook wat onze professionals verschrikkelijk vinden. En ik ook als ziekenhuisbestuurder verschrikkelijk vind. Het liefst heb je natuurlijk gewoon dat je met je capaciteit de reguliere zorg kan leveren. Maar dat kunnen we op dit moment niet.” Twee weken geleden stuurde een groot aantal zorgwerkers (specialisten, huisartsen, apothekers, verloskundigen, tandartsen) een brandbrief naar de regering. Met de bezuinigingen en de onzekerheid over de financieel-economische crisis waarin Aruba verkeert, zeggen ze zonder oplossing spoedig niet langer te kunnen instaan voor de zorg. Het ziekenhuis onderkende die brief niet, maar onderschrijft de inhoud wel, zegt Korver. “Wij hebben een aparte brief naar de minister-president en ministers gestuurd en ook naar Nederland, met woorden van gelijke strekking dat dit (bezuinigingen) voor ons in een ern-

stige situatie, de situatie veel ernstiger maakt. En inhoudelijk onderschrijf ik hun zorgen in de brief: als dit zo langer doorgaat, dan is het inderdaad zo dat op Aruba de zorg niet meer geleverd kan worden waarvan de professionals en wij ook als hospitaal denken dat die geleverd zou moeten worden.” Korver legt uit wat er gebeurt als het ziekenhuis opnieuw minder geld krijgt: “We kunnen misschien nog een maand onze crediteuren en leveranciers van ons afhouden. Maar als dat langer gaat duren, dan niet. En dan moet je keuzes maken.” En dat betekent dus bijvoorbeeld dat het ziekenhuis niet meer voldoende materiaal kan inkopen.

Bij de eerste bezuiniging heeft het hospitaal ervoor gekozen om te korten op de salarissen. “Dat vergt natuurlijk veel van onze medewerkers. Ze zitten niet thuis duimen te draaien maar zich het snot voor de ogen weg te werken om de Covid-patiënten en andere patiënten goed te kunnen helpen.” Korver vindt dat lokaal de waardering voor de zorgwerkers achterblijft met de rest van de wereld. “Laat ik Nederland aankaarten, daar wordt direct gesproken over hogere salarissen en eenmalige bonus. Op Aruba praten we over kortingen waarvan vanuit de overheid

wordt gevraagd dat wij meer hadden moeten korten dat wij nu hebben gedaan. Wij hebben bewust gezegd: dat doen wij gewoon niet.” Maar ook in Nederland vindt de ziekenhuisbestuurder is er een verkeerd beeld. “Ik vind in de zorg op Aruba niet extreem goed wordt betaald. De beelden die men heeft in Nederland over dat iedereen met een soort gouden lepel hier rondloopt, daar ben ik in ieder geval voor de zorg niet mee eens. Dat weten ze overigens ook in Nederland, dat heb ik ze ook verteld.” Noch van de Arubaanse regering als de Nederlandse is op de brandbrief van het ziekenhuis gereageerd, zegt Korver. “Ik trek bijna dagelijks aan de bel bij VWS

(Nederlandse ministerie voor gezondheid, red.). Zij maken zich ook zorgen over de continuïteit van de zorg op het eiland. Maar zij hebben natuurlijk ook te dealen met BZK (ministerie voor Koninkrijksrelaties, red.) die in het kader van de liquiditeitssteun ook andere afspraken wil maken.” BZK is het ministerie in Nederland dat gaat over de eisen aan Aruba voor de coronaleningen. Een daarvan is dat Aruba maandelijks 5 miljoen florin (2,3 miljoen euro), totaal 35 miljoen dit jaar, moet korten op de uitgaven van nationale zorgverzekeraar AZV. Deze koopt voor de bevolking zorg in, onder meer dus bij het ziekenhuis.

Corona nog onder controle

Of het ziekenhuis de situatie nu in de tweede coronagolf die vele malen heftiger is voor Aruba, onder controle heeft? “We hebben nog voldoende capaciteit. Er komen extra mensen uit Amerika en daarmee kunnen we opschalen naar 20 ICU-bedden. Dus ja, als je dat onder controle noemt, dan zijn we onder controle. Maar het vergt wel heel veel van onze organisatie”, aldus Korver. De patiënten zijn relatief nog jong, legt de ziekenhuisbestuurder verder uit, die sneller herstellen en dus sneller uit het ziekenhuis ontslagen worden. “Maar als de aantallen te veel gaan toenemen en het ouder gaat worden; ja, we hebben ook onze grenzen.”

Premier houdt optie referendum open

Vervolg van pagina 1

Afgelopen donderdagavond maakte premier Wever-Croes tijdens een nationale toespraak bekend niet met de leenvoorwaarden akkoord te gaan, de onderhandeling met Nederland voort te zetten, en voor de liquiditeitsbehoefte van de komende twee maanden een beroep te doen op de lokale kapitaalmarkt. Reden was dat Nederland eenzijdig zou hebben besloten de periode van juli tot en met september waarop de derde tranche liquiditeitssteun (204 miljoen florin) van toepassing was, met twee maanden op te rekken (juli-november, aldus de ‘voorwaardenbrief’ van Staatssecretaris Raymond Knops). In antwoord op vragen van de *Amigoe* stelde Knops dat de lening is toegezegd voor drie maanden en het logisch te vinden dat de lening vanwege de lange onderhandelingen naar voren opschuift en er in die zin niets verandert. Tijdens haar nationale toespraak afgelopen vrijdag sprak Wever-Croes echter van een ‘grote wijziging’ op basis waarvan Aruba een financieringsleemte van ‘136 miljoen florin’ die hierdoor ontstaat zelf moet zien op te vullen. Op de vraag hoe Aruba de afgelopen twee maand zonder liquiditeitssteun heeft overbrugd, antwoordde de premier dat dit is gelukt door te schuiven met betalingen, die het land aan crediteuren moest doen, bijvoorbeeld ondernemers op het eiland, betalingen aan zorgverleners. Verder merkte ze op dat ‘als we een nieuwe liquiditeitsprognose zouden maken,

we misschien tot een ander bedrag zouden komen dan 204 miljoen kunnen komen, maar zomaar zonder overleg een bedrag schrappen, dat heeft geen zin’. Op de vraag of er na haar toespraak nog contact is geweest met staatssecretaris Knops, antwoordde Wever-Croes vanochtend dat er contact is geweest, maar het meningsverschil over de derde tranche liquiditeitssteun nog niet is opgelost. Ook zou Knops hebben aangegeven bij zijn standpunt blijven. Niettemin heeft Wever-Croes er alsnog bij hem op aangedrongen om compensatie voor de twee ‘verloren maanden’. De redactie stelde de woordvoerder van Staatssecretaris Raymond Knops). In antwoord op vragen van de *Amigoe* stelde Knops dat de lening is toegezegd voor drie maanden en het logisch te vinden dat de lening vanwege de lange onderhandelingen naar voren opschuift en er in die zin niets verandert. Tijdens haar nationale toespraak afgelopen vrijdag sprak Wever-Croes echter van een ‘grote wijziging’ op basis waarvan Aruba een financieringsleemte van ‘136 miljoen florin’ die hierdoor ontstaat zelf moet zien op te vullen. Op de vraag hoe Aruba de afgelopen twee maand zonder liquiditeitssteun heeft overbrugd, antwoordde de premier dat dit is gelukt door te schuiven met betalingen, die het land aan crediteuren moest doen, bijvoorbeeld ondernemers op het eiland, betalingen aan zorgverleners. Verder merkte ze op dat ‘als we een nieuwe liquiditeitsprognose zouden maken,

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

75 bomen voor Biemans

ORANJESTAD — Een groep vrijwilligers kwam gisteren samen om 75 bomen te planten ter ere van de 75e verjaardag van de bekende lokale ondernemer Ewald Biemans. Biemans is directeur van eco-resort Bucuti & Tara en staat bekend om zijn inspanningen voor het milieu de afgelopen jaren. In 2019 startte hij ook het bomenplantprogramma 'Ban Lanta y Planta' dat als doel had om mensen te inspireren zoveel mogelijk bomen te planten om Aruba groener te maken. Het terrein in de omgeving van de rotonde van Noord werd eerst schoongemaakt en er werden watercontainers geplaatst met maar liefst 90 gallon water, waarna er gisteren verschillende endemische bomen werden geplant zoals Tamarijn, Palo di Bonchi, Kawara, Shimaruku, Ratonero, Calbas en meer. Dit evenement voor 'Ban Lanta y Planta' werd mede uitgevoerd door de organisatie van het natuurrestauratieproject Restore Aruba's Natural Beauty, die meedoet met het internationale Global Tree Initiative.

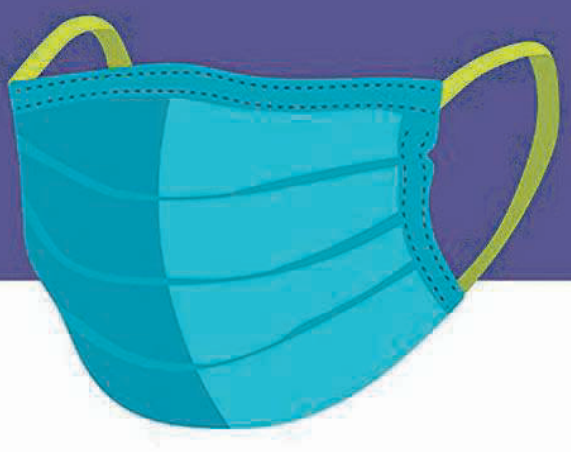
S
Eye & ear exams are free!
(297) 290 2020
(297) 640 2020
Caya G.F. Belfico Croes 222
Mo. - Fri. 9:00 am - 6:00 pm
Sa. 9:00 am - 5:00 pm

TE KOOP
Woonhuis in rustige buurt in Santa Cruz, Sabana Grandi 78A. 4 slaapkamers, 3 badkamers, woonkamer, keuken, achter veranda en garage met 37 zonnepanelen. AWG. 375.000,-
564 8642

Met 2 florin meer, kan je de **MEGA PLUS** winnen
*** Afl. 720.000,-**
*** Afl. 360.000,- + Afl. 360.000,- extra**
trekking is dinsdag om 6:45 pm
Verrijgbaar bij elk verkooppunt van Lotto en Super Food

AMIGOE
Losse Verkooppunten
Super Food Supermarket
Citgo Sasaki
Citgo Seroe Blanco
Citgo Boulevard
Citgo Sta. Cruz
S. Chow Supermarket
Ling & Sons Supermarket
Plaza Book Shop (Dakota)
Wei Ming Supermarket
Mundo Nobo Supermarket
Fa Yang Supermarket
Bloemond Supermarket
New Food Center
N.G. Supermarket
Zhang's Supermarket

**GEZICHTSMASKERS
VEREIST**

HET HOUDT ONS ALLEMAAL VEILIG!

Met de gezondheid en veiligheid van onze gasten en medewerkers als prioriteit, wordt aan klanten en bezoekers aangeraden om een gezichtsmasker te dragen.

Zonder gezichtsmasker wordt u niet geholpen. Stoffen gezichtsbedekkingen die uw neus en mond bedekken, zijn acceptabel.

Bedankt voor uw respect en medewerking,

AMIGOE

"Als het lichaam niet meer wil en het leven wordt een lijden kan men dankbaar zijn dat God het komt bevrijden..."
Cu profundo tristeza na nos curason, nos kier participa fayecimento di:
Tya Hurkmans-Beke
7 september 1965
9 september 2020
Esposa di nos colega:
Marinus Rien Hurkmans
Yiunan: Vaya Hurkmans
Dalai Hurkmans
Lunah Hurkmans
E acto di despedida y condolencia di Rien su esposa ta tuma lugar diahuebs 17 di september di 2'or pa 4'or di atardi na Aurora Funeral Home
E cremacion ta tuma lugar den seno familiar.
 Minister di Husticia, Seguridad y Integracion

Santa Rosa waarschuwt voor het houden van slakken

ORANJESTAD — De Directie Landbouw, Vee­teelt, Visserij en Markt­hallen (DLVV) ook wel bekend als Santa Rosa, roept de bevolking op om geen slakken te houden als ‘huisdieren’, omdat ze gevaarlijk en een ware plaag kunnen zijn voor de landbouw.

Slakken (Gastropoda) zijn een klasse uit de stam van weekdieren (Mollusca). De naam gastropoda ofwel buikpotigen is te danken aan de gespierde onderzijde van het langwerpige lichaam, die voor de voortbeweging zorgt. De naam is namelijk afkomstig van Oudgrieks γαστήρ, gastēr, buik of maag, en πούς, pous, poot. Er zijn wereldwijd zo’n 60.000 tot 75.000 verschillende soorten bekend.

Slakken zijn de enige weekdieren die ook op het land leven. De meeste slakken leven in zee en daarnaast leeft een deel van de soorten in zoet water. De slakken zijn op verschillende manieren in te delen, zo zijn er slakken met een huisje (huisjesslakken) en slakken zonder huisje (naaktslakken), soorten die door kieuwen en andere die door longen ademen, er zijn aaseters, planteneters, en zelfs op prooiën jagende vleeseters. Slakken worden gekenmerkt door een enkele schelp die meestal windingen heeft. De meeste slakken zijn tweeslachtig, ze kunnen van gescheiden geslacht zijn, maar ook hermafrodiet. Doordat slakken vaak een verkalkt huisje hebben, zijn er van deze diergroep veel uitgestorven soorten bekend. Veel soorten worden gebruikt als gidsfossiel, zodat de ouderdom van aardlagen kan worden vastgesteld.

Volgens onderzoeker Ad Hovestadt kent Aruba achttien verschillende soorten die de voorkeur hebben om in de buurt van kalksteen te leven. Hiervan is de pindaslak, slak Calacuna, ofwel Cerion uva een van de meest bekende op de ABC-eilanden. Ook komen de Brachypodella arubana, Neosubulina scopulorum en de Hojeda vanatai voor. De Cistulops raveni arubana en de Microcera

mus bonairensis arubanus komen alleen op Aruba voor.

Al enige tijd worden er invasieve slakken waargenomen op het eiland, zoals de Allopeas gracile, Allopeas micra en de Streptostele musaecola. Maar in 2011, 2014 en 2016 heeft Santa Rosa ook de aanwezigheid van de Afrikaanse reuzenslak, de Lissachatina fulica, de Cuban Garden Snail, Zachrysia provisora, en de Florida Leatherleaf, Leidyula floridana, op het eiland waargenomen.

Reuzenslak
De Achatina fulica, ofwel Giant African Snail (GAS) in het Engels, in het Nederlands de Afrikaanse reuzenslak, komt van nature voor in Afrika en wordt beschouwd als een van de meest destructieve slakken ter wereld. Oorspronkelijk afkomstig uit Oost-Afrika is deze reuzenslak, die tot 15 centimeter lang kan worden, gevestigd in verschillende landen over de hele wereld. De slak is onder meer te vinden in gebieden in Afrika, Azië, India en Zuid-Amerika, op eilanden in de Stille Oceaan, de Indische Oceaan en ook op eilanden in het Caribisch gebied.

Spotten
Het vinden van beschadigde bladeren of het zien van ontbladering van planten kan wijzen op de aanwezigheid van deze reuzenslak evenals slijmsporen en grote lintachtige ontlasting, is te lezen

op de website van Caribbean Plant Health Directors (CPHD). De Afrikaanse reuzenslak is een nachtdier en voedt zich vooral ‘s nachts, maar kan tijdens daglicht op regenachtige dagen actief zijn. Grote volwassen slakken zijn dan goed zichtbaar. De Caribische organisatie raadt aan om in vochtige gebieden, bijvoorbeeld in een strooisellaag, grasrijke plekken, onder rotsen of landbouwfval op jonge en pas uitgekomen slakken te letten.

Controle
De belangrijkste maatregelen die aangeraden worden zijn het verzamelen en het doden van deze soort. Hierbij kan men lokaas gebruiken zoals metaldehyde of ijzerfosfaat. Ook wordt aangeraden om de omgeving schoon te houden en lege slakkenhuizen te pletten. De belangrijkste tip op de site is om de slak niet te importeren en bij het zien van deze plaag, onmiddellijk contact op te nemen met het ministerie van Landbouw in het land zelf.

Workshop ‘Arts without borders 2020’

ORANJESTAD — De Directie Economische Zaken, Handel en Industrie (Dezhi), en Exprodesk organiseren een workshop voor de creatieve en culturele industrie. De bijeenkomst wordt via Zoom gehouden op 18 september van 09.30 tot 11.00 uur.

Het project bestaat uit vier stappen en is bedoeld voor professionals in de technologie en dienstverlening. Deelnemers krijgen de kans op gratis export coaching van Lay Hing de Kort Yee en Frits Israel ter waarde van 8000 florin. Daarvoor moeten ze wel eerst aan het webinar meedoen van ‘Arts without borders 2020’. Dit webinar is gratis. Het is de tweede workshop van Dezhi, op 14

september krijgen bedrijven en dienstverleners een vergelijkbare workshop. Exprodesk wil hiermee werken aan het creëren en ontwikkelen om ambachtslieden en kunstenaars uit te rusten met de nodige kennis van de laatste trends en mogelijkheden om hun creaties of diensten te exporteren. Ook wordt er via de workshop geïdentificeerd waar de kansen liggen.

In dit webinar worden de volgende thema’s behandeld: wat is export en waar is de klant naar op zoek, succesfactoren voor export, het verschil tussen exporteren van producten en diensten, hoe jezelf voor te bereiden op exporteren en publiciteit genereren, manieren om de online winkel te internationaliseren en te optimaliseren voor digitale marketing, en de mogelijkheden om talent of kennis te exporteren. Deelnemers kunnen zich gratis aanmelden bij s.meijer@deaci.aw.

INGEZONDEN

DE MENS STAAT CENTRAAL?

VOOR VEEL Arubanen die reikhalzend uitkeken naar de beslissing van de Arubaanse regering op het eisenpakket van Nederland, was de uitslag teleurstellend. Enerzijds omdat er nog geen akkoord was. Anderzijds omdat de indruk bestond dat Nederland op het laatste moment haar eisen verder had aangescherpt.

‘Interne strijd’?
Oorspronkelijk leek het erop dat de premier bereid was de ‘moeilijke’ Nederlandse voorwaarden te accepteren. Die zouden nauwelijks afwijken van de bestaande CAft-wet en ‘de eigen intenties voor hervorming’. De zeven jaar die Nederland had uitgetrokken om ‘orde op zaken te stellen’ waren te overzien. De sterke weerstand van een groot deel van het oude en huidige politieke establishment stak hier echter een stokje voor. Het verlies van HUN autonomie bleek een te groot offer. Volgens de premier heeft de uitbreiding van de periode (van drie naar vijf maanden) waarop de lening betrekking heeft bij haar gezorgd voor de omslag. Dit was de bekende druppel. De verklaring van staatssecretaris Knops geeft echter een ander beeld: de drie maanden zijn ‘naar achter opgeschoven’. Mogelijk omdat Nederland op grond van de inderijd geuite verklaring van de Arubaanse regering ervan uitging dat Aruba zelf ‘nog genoeg geld overhad om het nog

anderhalf tot twee maanden uit te zingen’. Daar hoeft de Nederlandse lening dus niet in te voorzien. Volgens deze interpretatie gaat het dan dus nog steeds om drie maanden. De ‘interne strijd’ om ‘de autonomie’ koste wat kost te verdedigen wordt gevoerd door de nodige hetzes tegen Nederland en organisaties en personen in Aruba die het wagen een ander standpunt in te nemen. Zo wordt de Conferencia Permanente de Partidos de America Latina y el Caribe (COPPPAL) ‘ingehuurd’ die op zijn beurt Nederland aanklaagt wegens diens ‘schandalige neokoloniale gedrag’. Deze organisatie staat mede onder leiding van partijen als de Partido Revolucionaria Institucional die al decennialang een zwaar corruptief beleid in Mexico voert; de Partido Socialista Unido onder leiding van president Maduro die van Venezuela een gecriminaliseerde staat heeft gemaakt; de Frente Sandinista de Liberashon Nacional die al jaren een repressief beleid voert in Nicaragua en de Partido Comunista de Cuba die eveneens bekend staat om zijn structurele inbreuk op fundamentele mensenrechten en integriteit. Dit groepje moet Nederland ervan overtuigen dat die het niet zo nauw neemt met de constitutionele rechten van haar Koninkrijkspartners! In Aruba worden Arubanen ‘met een ander standpunt’ op persoonlijke en beledigende wijze aangevallen, onder meer

als ‘door Nederland betaalde spionnen’. De communicatiestoornis leidt enerzijds op grond van de ‘eigen beschikbare financiële mogelijkheden’ tot het volledig opsluipen van eventuele reserves. Aangezien die er, voor zover bekend, niet waren of zijn, ligt het meer voor de hand dat de regering haar betalingsverplichtingen aan de commerciële sector ‘naar achter heeft geschoven’. Dit brengt die sector in nóg zwaarder weer! Maar ook de zoektocht naar mogelijke (internationale) geldschietters kan tot de nodige Nederlandse irritatie hebben geleid. Want welke instantie of land ter wereld is onder de huidige moeilijke omstandigheden nog bereid een feitelijk bankroet land nog voor omstreeks 2 miljard florin aan leningen en schenkingen te verstrekken tegen 0 procent rente, terwijl daarbij ‘de autonomie’ van een politieke elite, die voor de nodige ravage heeft gezorgd, in stand moet worden gehouden? Elke andersoortige lening betekent een onnodige verhoging van de toch al gigantische jaarlijks verplichte rentebetalingen. De voorvechters van ‘de autonomie’ verdedigen hun standpunt met de mening van professoren die de aanpak van Nederland bekritisieren. Daarbij handelen zij opportunistisch gezien een meer dan 30-jarige geschiedenis van structureel negeren van goed onderlegde waarschuwingen en aanbevelingen om de kwaliteit van het bestuur te verbeteren. De voorstanders van het accepteren van de Nederlandse voorwaarden stellen dat ‘de mens nu eindelijk centraal moet staan’ en ‘de politiek’ voorlopig een pas op de plaats moet maken. Het is aan ‘de politiek’ om te beslissen of de Arubaanse burger voor hem nu eindelijk inderdaad centraal staat.

ARMAND HESSELS,
Aruba

De redactie van de Amigoe kan ingezonden brieven redactioneel bewerken, inkorten of besluiten om niet te plaatsen. Brieven mogen maximaal 600 woorden bevatten, ze moeten voorzien zijn van naam en woonplaats (woorden in principe gepubliceerd) en adres en telefoonnummer (niet voor publicatie, maar ter verificatie). Anonieme brieven worden nooit geplaatst. Een geplaatste brief geeft de opvatting van de afzender weer en niet die van Amigoe. We accepteren alleen digitaal gestuurde brieven. Ons e-mail adres is: arubaredactie@amigoe.com.

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

7	2	6						
				2	4			
4		8		7			9	
			4	8		7		
6			7		5			3
		4		6	2			
	4			1		2		9
			3	4				
						1	8	4

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆

De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

Voor alle vragen en verzoeken om informatie, bel naar 582-4333

Amigoe di Aruba

Openingstijden

Amigoe di Aruba
Maandag t/m Vrijdag
8:00 tot 16:30 uur
Geen lunch pauzes!

Like Us On facebook

Amigoe Aruba

VACATURE

Stichting Bevolkingsonderzoek Borstkanker Aruba (BOB) heeft per direct een vacature voor een

Radiagnostisch Laborant (parttime/fulltime)

die op een verantwoorde wijze borstsonderzoek verricht, door middel van het maken van mammografieën in het kader van het bevolkingsonderzoek borstkanker.

Functie-inhoud:

- Verricht zelfstandig c.q. onder aansturing van de radioloog, digitale onderzoeken.
- Zorgt voor de stralingsbescherming van cliënt, laborant en derden.
- Zorgt mede voor het kwaliteitssysteem van de Stichting.
- Geeft voorlichting aan cliënten.

Functie-eisen:

- Heeft een afgeronde opleiding tot radiagnostisch laborant op HBO niveau (MBRT) en een bewijs van bevoegdheid.
- Ervaring met mammografie.
- Minimaal twee jaar relevante werkervaring na diplomering.
- Beschikt over het screeningcertificaat mammografie of is bereid om dit te behalen.
- Heeft een klantgerichte instelling.
- Heeft goede sociale en communicatieve vaardigheden.
- Beschikt over teamspirit en grote mate van flexibiliteit en verantwoordelijkheidsgevoel.
- Is stressbestendig, werkt zelfstandig, nauwkeurig en deskundig.
- Staat open voor verandering en vernieuwing.
- Goede beheersing van Engels, Nederlands, Papiamentu en/of Spaans of bereid dit te leren.

Wij bieden:

- Salaris conform diploma en werkervaring.
- Collegiale werksfeer.
- Opleiding en training tot screeningslaborant.
- Een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd.

Informatie en Sollicitatie:

Meer informatie over deze functie is verkrijgbaar bij dhr. D. Aparoe. Uw sollicitatiebrief plus cv kunt u sturen naar e-mail: da@arubae.com. Stichting BOB Aruba, Frankrijkstraat 1, Oranjestad Aruba, tel. +297-588-1212.

Premier Rhuggenaath:

‘Komst Kinderombudsman zeker opportuun’

WILLEMSTAD — Premier Eugene Rhuggenaath (PAR) gelooft in het nut van een Kinderombudsman voor Curaçao. De premier reageert hiermee op verklaringen van MFK-leider Gilmar ‘Pik’ Pisas, die zich tijdens een recente Statenvergadering afvroeg waarom het op dit moment opportuun is om een kinderombudsman te introduceren.

Pisas deed zijn uitspraak tijdens een Centrale Commissie-bespreking met ombudsman Keursly Concincion, waarin werd stilgestaan bij het jaarverslag 2019 van het Ombudsinstituut. Tijdens zijn antwoordronde op vragen en opmerkingen van Statenleden, wees Concincion op het belang van een Kinderombudsman voor Curaçao, zeker op een moment dat mensenrechten en die van kinderen centraal staan.

De ombudsman stelde wel dat het uiteindelijk aan de Staten is om een besluit hierover te nemen en dat hij dat besluit ook zal respecteren. Bij het parlement ligt er op dit moment een voorstel voor de introductie van een Kinderombudsman voor Curaçao. In juni 2019 werd het wetsontwerp besproken in de Centrale Commissie van de Staten.

Opportuun

In een reactie stelt Rhuggenaath dat het op dit moment zeker opportuun is om met een Kinderombudsman te komen. De premier benadrukt dat hij en zijn kabinet het voorstel voor de introductie ervan volledig ondersteunen. Hij stelt dan ook niet te kunnen begrijpen waarom men zou zeggen dat dit op dit moment niet opportuun zou zijn. “Het past niet alleen in het kader van het nakomen van internationale verplichtingen; dit land zal ook het best gediend zijn met de introductie van een kinderombudsman. Zeker als wij kijken naar de omstandigheden waarin sommige kinderen op dit eiland moeten leven.”

De premier verwijst in dit verband naar het Openbaar Ministerie (OM), dat een speciale functionaris heeft aangesteld om de belangen

van kinderen te behartigen. Rhuggenaath zegt dat de invoering van de Kinderombudsman door zijn kabinet als een van de prioriteiten wordt aangemerkt. “Het kan zijn dat het extra kosten met zich meebrengt maar gezien de toegevoegde waarde die een Kinderombudsman met zich zal meebrengen, vind ik het op dit moment zeker opportuun om van dit voorstel werk te maken.”

Het voorstel voor een Kinderombudsman zoals dat nu op tafel ligt, gaat ervan uit dat de functionaris een takenpakket krijgt dat gericht is op verwezenlijking en monitoring van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK). Dit verdrag bundelt ‘de sociale, politieke, economische, culturele en burgerlijke rechten van kinderen en benadrukt in dit verband de bijzondere positie die kinderen in een gemeenschap innemen’. In het voorstel is ook opgenomen om een plaatsvervangende ombudsman te benoemen, die de functie van Kinderombuds-

man moet gaan uitvoeren. Het Bureau Ombudsman stond afgelopen week tot twee keer toe op de agenda van een bijeenkomst van de Staten. De laatste keer was dat afgelopen maandag tijdens de laatste vergadering van het Statenjaar 2019 – 2020, toen de Staten unaniem ermee akkoord gingen om de onderzoeksbevoegdheden van het Ombudsinstituut uit te breiden.

Tijdens deze bijeenkomst werden er vragen gesteld over een ‘dure zwarte audi’ waarin de ombudsman zou rondrijden. Het was MPK-Statenlid Charles Cooper die daarover vragen stelde. Cooper vond het niet kunnen, indien het waar is dat de ombudsman rondrijdt in een auto die duurder is dan de dienstauto van de premier. Maar tijdens dezelfde vergadering stelde Rhuggenaath dat het niet om de persoonlijke dienstwagen van de ombudsman zou gaan, maar om een dienstwagen die ter beschikking staat voor het personeel van het Ombudsinstituut.

Pleidooi voor terugkeer naar essentie Koninkrijk

PAR-Statenlid Curtley Obispo

WILLEMSTAD — We moeten terug naar de essentie van het Koninkrijk. Dit stelt PAR-Statenlid Curtley Obispo in een reactie op een recente bijeenkomst van de Tweede Kamer met de Nederlandse staatssecretaris Raymond Knops (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) over de liquiditeitssteun aan Curaçao, Aruba en Sint Maarten. Voor Obispo was deze bijeenkomst aanleiding om terug te grijpen naar de toespraak uit december 1954 van toenmalig koningin Juliana.

In zijn reactie gaat het Statenlid specifiek in op uitspraken van de Tweede Kamerleden Antje Diertens van D66, Attte Kuiken van de PvdA en Nevin Özütok van GroenLinks. Zij willen van Knops duidelijkheid over de vraag of er ruimte is voor onderhandelingen met de afzonderlijke eilanden. De staatssecretaris reageerde hierop overigens bevestigend tijdens het onderhoud met de vaste commissie van de Tweede Kamer. Obispo stelt, na de vergadering te hebben gevolgd, dat Diertens, Kuiken en Özütok de essentie en uitgangspunten alsook de geest van het Statuut van het Koninkrijk der Nederlanden, begrijpen. “Ze onderkennen zeker dat er een wereldwijde crisis is als gevolg van de Covid-19 pandemie, die heel veel negatieve effecten heeft op Aruba, Curaçao en Sint Maarten. Als gevolg

hiervan is hulp snel nodig. Ze weten wat de betekenis en de inhoud is van de woorden ‘dialoog’ en ‘consensus’. En ze weten ook wat de staatsrechtelijke rol is van de Tweede Kamer en de parlementen van Aruba, Curaçao en Sint Maarten”, geeft Obispo aan. Maar tegenover Diertens, Kuiken en Özütok stonden in het debat in de Tweede Kamer onder anderen Chris van Dam (CDA) André Bosman (VVD) en Ronald van Raak (SP). Zij stelden zich kritisch op ten aanzien van de regeringen van de eilanden. De politici zijn voorstander van een strenge aanpak van Nederland.

Toespraak Juliana

Obispo citeert in een reactie op de toespraak uit 1954 van toenmalig Koningin Juliana, toen zij in de Ridderzaal in

Den Haag haar handtekening zette onder het Statuut van het Koninkrijk.

“Dit is het resultaat van de ontwikkeling, die voerde tot het definitief opheffen van de koloniale verhoudingen”, aldus koningin Juliana indertijd over het Statuut. “Wat Nederland betreft, het voelt zich zowel met Suriname als met de Antillen, ieder afzonderlijk met recht verbonden in een tweeledige eenheid. Moge onze nieuwe samenwerking Gods zegen waardig kunnen zijn.” Obispo besluit zijn reactie door de kritische Tweede Kamerleden op de lessen te wijzen die nu nog, jaren later, uit de toespraak van 1954 geleerd kunnen worden. “Ja heren Bosman, Van Raak en Van Dam, dat is de essentie; de uitgangspunten en de geest van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden. Het is eenmaal zo heren, namelijk: Het definitief opheffen van de koloniale verhoudingen; met recht verbonden in een vierledige eenheid (Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Nederland) en moge onze nieuwe samenwerking Gods zegen waardig kunnen zijn.”

Handvol ‘eerlijke’ ondernemers stort financiële tegemoetkoming terug

WILLEMSTAD — Doordat de economische activiteiten weer op gang zijn gekomen, hebben acht zzp’ers de financiële steun die ze van de overheid hebben gekregen, teruggestort. In totaal gaat het om een bedrag van 11.000 gulden. Dat zei de sector-directeur van het ministerie van Economische Ontwikkeling Zulaika Mook vrijdag tijdens de Centrale Commissie van de Staten over de impact van de coronacrisis op de arbeidsmarkt en de financiële overheidssteun.

Zzp’ers, waaronder buschauffeurs, taxichauffeurs en muzikanten, ontvangen maximaal 1335 gulden per maand als tegemoetkoming voor misgelopen inkomsten door de coronapandemie. Om in aanmerking te komen voor deze financiële steun moeten ze kunnen aantonen dat hun inkomen 80 procent onder het minimumloon bedraagt. Deze tegemoetkoming is geen lening. Daarom is het opmerkelijk dat deze acht zelfstandige ondernemers het bedrag hebben teruggestort. De afgelopen maanden heeft het ministerie van Economische Ontwikkeling (MEO) een groep informele zzp’ers kunnen helpen bij het opzetten van een legale onderneming. In totaal heeft het ministerie 862 verzoeken binnengekre-

gen van zelfstandigen die niet waren ingeschreven bij de Kamer van Koophandel (KvK). Van deze groep hebben 581 personen zich gratis geregistreerd bij de KvK. Via e-mail zijn ze ook aangemeld bij de Belastingdienst. Verder heeft het ministerie 150 zelfstandigen geholpen met het openen van een bankrekening. Tijdens de lockdown hebben 22 zzp’ers hun sédula (identiteitsbewijs) kunnen vernieuwen. Als extra dienstverlening heeft het platform MiNegoshi training gegeven aan de entrepreneurs om aan de criteria te kunnen blijven voldoen. Van april tot en met juni heeft MEO 11,26 miljoen gulden uitgekeerd aan zzp’ers. In juli zijn er minder aanvragen binnengekomen. Over de zesde maand van 2020 heeft het ministerie 0,83 miljoen uitgekeerd (637 zzp’ers) en 125 zzp’ers wachten nog op deze tegemoetkoming voor juli (0,16 miljoen gulden). Voorige maand zijn de aanvragen weer gestegen. In totaal ontving het ministerie er 1326. Daarvan zijn er 13 afgewezen of ingetrokken door de aanvrager. 0,13 miljoen gulden is reeds uitgekeerd. Het ministerie bevindt zich in het proces om nog 0,37 miljoen gulden te storten.

Statenvoorzitter bezoekt Rode Kruis

WILLEMSTAD — Statenvoorzitter Ana-Maria Pauletta (PAR) had afgelopen week een onderhoud met het bestuur van de stichting Rode Kruis Curaçao. Tijdens deze bijeenkomst gaf het bestuur een presentatie van de werkzaamheden die op vrijwillige basis ten behoeve van de Curaçaose samenleving worden uitgevoerd. In een persbericht van de Staten spreekt Pauletta haar waardering uit voor de toewijding en al het werk dat de stichting ontplooit. Terugkijkend op het onderhoud stelt de Statenvoorzitter dat deze moeilijke sociaal-economische tijd van iedereen vereist om een bijdrage te leveren aan diegenen in de lokale gemeenschap die hulp en bijstand nodig hebben. Op de foto een impressie van het onderhoud van de Statenvoorzitter met leden van het Rode Kruis Curaçao.

Nieuwe voorzitter politiebond wil nieuw tijdperk

WILLEMSTAD — Thaise Isidora-Lo-A-Njoe is vorige week tot voorzitter van politievakbond Nationaal Algemeen Politiebond (Naph) gekozen. Zij volgt Elvis Juliana op, die als interim-voorzitter in de afgelopen periode de vakbond op waarneembasis heeft geleid. De nieuwe voorzitter heeft zich ten doel gesteld om de Naph een nieuw tijdperk in te laten treden.

tegen Jurgen Faneyte. Een overgrote meerderheid koos voor Isidora-Lo-A-Njoe; 285 leden brachten een stem uit, waarvan er 210 naar haar gingen. Ze is tevreden met de steun die de Naph-leden voor haar uitspraken. Volgens haar bewijst dit dat veel leden verandering in hun vakbond willen zien. “Ik heb veel contact met de leden. Ik ben iemand naar wie de leden toe kunnen stappen als er iets geregeld moet worden.”

De nieuwe voorzitter, die overigens pas op 16 september de voorzittershamer van de politiebond overneemt, heeft een duidelijke visie voor de Naph. “Op dit moment is de communicatie tussen de vakbond en zijn leden niet optimaal. Dat moet beter. Ik geloof in een strijd bare vakbond,

Isidora-Lo-A-Njoe op verkiezingsdag.

maar als politie(vakbond) moet je er altijd op letten dat alles netjes en geordend verloopt. Je moet als vakbond met tal van zaken rekening houden.”

Prioriteiten

Isidora-Lo-A-Njoe wordt voorzitter van de politiekvakbond op een moment dat er diverse discussies over de toekomst van het overheidspersoneel plaatsvinden. Ze wijst onder meer naar de korting van 12,5 procent die de regering wil doorvoeren op het totale arbeidsvoorwaardenpakket voor alle werknemers in de (semi)publieke sector, en wat ook de politieambtenaren zal raken. De nieuwe

voorzitter is nauw betrokken geweest bij dit alles. Ze was lid van de actiecommissie van de Naph.

Een ander punt dat speelt, is dat de rechtspositie voor veel agenten anno 2020 nog steeds niet is geregeld.

“Dit is voor mij een prioriteit. Voor alles wat je in het leven doet, heb je een goede fundering nodig. Zonder een degelijke fundering kan je niet functioneren. Ik beschouw onze rechtspositie als onze fundering”, aldus Isidora-Lo-A-Njoe, die overigens op persoonlijke titel spreekt, vanwege het feit dat zij op 16 september de voorzittershamer daadwerkelijk overneemt.

Mariadal scherpt voorzorgsmaatregelen tegen corona aan

KRALENDIJK — Het ziekenhuis op Bonaire, Fundashon Mariadal, heeft met onmiddellijke ingang strengere voorzorgsmaatregelen genomen om besmetting van patiënten, bezoekers en medewerkers met het coronavirus te voorkomen.

De reden hiervoor is een nieuwe besmetting en onderzoek naar verdere besmettingen, zo laat het ziekenhuis in een persbericht weten. De hierna genoemde maatregelen zijn de komende twee weken van kracht. Alle bezoekers en niet-opgenomen patiënten van Fundashon Mariadal dienen

een mondkapje te dragen. Daarnaast is het aantal bezoekers van Fundashon Mariadal beperkt. Medewerkers van Fundashon Mariadal dienen een mondkapje te dragen indien de afstand van 1,5 meter tot een andere persoon niet kan worden gehandhaafd gedurende 15 minuten of langer.

Het belang van het houden van 1,5 meter afstand en het regelmatig handen wassen wordt opnieuw onderstreept. Medewerkers met klachten die kunnen passen bij besmetting met het coronavirus moeten thuis blijven en contact opnemen met hun leidinggevende. Bezoekers en niet-opgenomen patiënten van Mariadal met griep- of verkoudheidsklachten dienen naar huis te gaan, niet het ziekenhuis te betreden en hun huisarts of 0800-0800 te bellen.

942 bedrijven ontslaan 3803 werknemers

WILLEMSTAD — Van januari tot nu zijn bij 942 bedrijven 3803 werknemers ontslagen. Hiervan zijn 1672 ontslagen direct gerelateerd met Covid-19, terwijl totaal 2131 personen hun baan bij de Isla-raffinaderij, Curaçao Refinery Utilities (CRU) en aannemers zijn kwijtgeraakt. Dit blijkt uit gegevens van het ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn (Soaw).

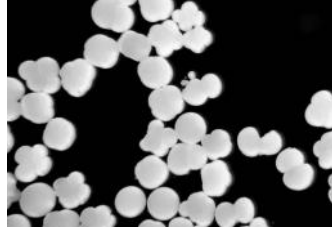
Die werkloosheidcijfers werden vrijdag door Soaw-minister Hensley Koeiman (MAN) bekendgemaakt tijdens de vergadering van de Centrale Commissie van de Staten. De Staten-bijeenkomst, die aangevraagd was door de MAN-fractie, ging over de huidige situatie op de arbeidsmarkt als gevolg van de coronacrisis. Het was tevens de afsluiting van de eerste vergaderweek van het nieuwe parlementaire jaar 2020-2021. Op een vraag van onder anderen MAN-Statenlid Elsa Rozendal gaf Koeiman aan dat tot nu toe de 3803 personen die hun baan dit jaar hebben verloren, zich bij Soaw registreerden voor coronasteun. Het ministerie heeft er tot nu toe 13,8 miljoen gulden voor uitge trokken om dit steunpakket

voor onderstandtrekkers en werklozen te bekostigen. Koeiman zette uiteen dat, volgens gegevens verkregen door Soaw, 942 bedrijven in de afgelopen periode 3803 werknemers hebben ontslagen. De Isla-raffinaderij ontsloeg 990 personeelsleden, CRU 439 en aannemers ontsloegen 702 arbeiders. De resterende 1672 personen zijn, zoals gezegd, hun baan kwijtgeraakt door de verslechterde financiële situatie die veroorzaakt wordt door Covid-19. Voorts meldde Koeiman dat Soaw tot en met oktober garant kan staan voor de coronasteun aan onderstandtrekkers en werklozen. Afhankelijk van het ministerie van Financiën en toekomstige ontwikkelingen op sociaal-economisch gebied kan worden bepaald of deze steun na oktober wordt

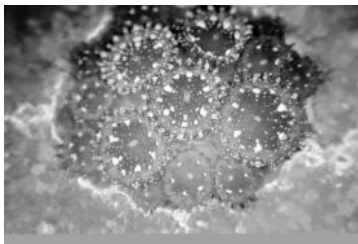
voortgezet. Ook verklaarde Koeiman dat er bij het Soaw 44 klachten zijn binnengekomen tegen werkgevers. De werknemers stellen dat – tegen de voorwaarden van de NOW-regeling – hun werkgever meer dan 20 procent op hun salaris heeft ingehouden. Sommigen hebben onder dwang moeten tekenen om met de inhouding akkoord te gaan. Werknemers voor wie de werkgever geen beroep heeft gedaan op de NOW-regeling klaagden ook dat hun salaris werd gekort. Koeiman zette uiteen dat het ministerie de klachten nagaat. Tot slot gaf Koeiman aan dat hij bij Soaw zal laten onderzoeken hoe het zit met mensen die in verplichte quarantaine moeten. Dit deed hij op aandringen van PAR-Statenlid Shaheen Elhage. De parlementairier vroeg namelijk naar het lot en de status van personen die thuis afgezonderd worden: vallen ze wel of niet onder de ziekwet en hoe kan de regering hen helpen. De Soaw-minister was het met hem eens dat niemand financieel gedupeerd mag worden.

September ‘coral-spawning’

WILLEMSTAD — Het voortplantingsseizoen van veel koraalsoorten, de ‘coral spawning’, houdt een team van onderzoekers op het eiland ook dit jaar weer druk bezig. Gebaseerd op waarnemingen van vorige jaren, kan het ‘spawning’-moment van een steeds groter aantal koraalsoorten redelijk nauwkeurig worden voorspeld. Opgevangen eieren en zaad worden bij Carmabi gebruikt voor wetenschappelijke experimenten en voor het uitzetten van jonge koralen op het rif, aldus de toelichting van wetenschappelijk directeur van Carmabi, Mark Vermeij.

16 maanden oude kolonie van de koraalsoort *Montastraea faveolata* in ontwikkeling bij Carmabi.

De ontwikkelingsfase naar larve van *deMontastraea faveolata* bij Carmabi op beeld vastgelegd.

Een tiental koraalsoorten ‘spawnt’ deze maand en ook voor volgende maand wordt er spawning verwacht. Carmabi onderzoekers richtten zich tijdens de ‘september spawning’ vooral op bepaalde soorten hersen- en sterkoraal (*Colpophyllia* en *Montastraea* spp.). Kolonies van deze soorten stoten ‘s nachts tegelijkertijd kleine ‘balletjes’ uit die zowel mannelijke als vrouwelijke geslachtscellen bevatten. Onderzoekers vangen deze op middels speciale netten om de geslachtscellen in het laboratorium te kruisen,

waardoor koraallarven ontstaan. Deze koraallarven beginnen na ongeveer een dag te zwemmen, en niet veel later zwemmen ze richting de bodem waaraan ze zich vasthechten en uitgroeien tot nieuwe koraalkolonies. Veel factoren bepalen of en waar koraallarven zich op het rif kunnen vestigen en worden daarom al jaren op Carmabi onderzocht in samenwerking met buitenlandse universiteiten en organisaties. “Bepaalde kalkvormende algen sto-

ten bijvoorbeeld stoffen uit waardoor zwemmende koraallarven worden agetrokken om zich vervolgens in de nabijheid van dergelijke algen aan de bodem vast te hechten. Carmabi onderzoekers hebben dergelijke stoffen, in samenwerking met onderzoekers van de Universiteit van Illinois (VS), aan algen onttrokken en verwerkt in kunstmatige substraten die nu getest worden om te zien of ze gebruikt kunnen worden voor bijvoorbeeld het uitplanten van jonge koralen voor rifherstel”, aldus Vermeij.

Onderzoekers van Secore, een organisatie die met Carmabi samenwerkt op het gebied van rifherstel, bekijken momenteel of zwemmende larven met speciaal daarvoor ontworpen netten direct op het rif kunnen worden uitgeplant, waardoor grotere stukken rif met jonge koralen kunnen worden ‘bezaaid’ en larven korter in een laboratorium omgeving hoeven te verblijven.

Dergelijke experimenten vinden inmiddels al meer dan tien jaar plaats op Carmabi, waardoor op het eiland inmiddels het grootste aantal vanuit larven opgekweekte koraalsoorten in het Caribisch Gebied aanwezig is.

Patiënten opgevangen door andere huisartsen

Huisarts Bonaire test positief op Covid-19

KRALENDIJK — Op Bonaire is zaterdag bekend geworden dat huisarts Hermelijn positief is getest op Covid-19. De afdeling Publieke Gezondheid heeft hem verplichte isolatie opgelegd en quarantaine voor al zijn personeel. De praktijk zal veertien dagen gesloten blijven en de patiënten zullen worden opgevangen door collega-huisartsen.

Alle patiënten die in de week van 5 tot 11 september bij dokter Hermelijn zijn geweest, worden een dezer dagen gebeld door een medewerker van de afdeling Publieke Gezondheid. Soms lukt het niet deze personen telefonisch te bereiken. Wie de afgelopen week persoonlijk contact heeft gehad met dokter Hermelijn en niet gebeld wordt, kan zelf contact opnemen via telefoonnummer 0800-0800. Wie alleen contact heeft gehad met de assistenten, en niet met dokter Hermelijn zelf, hoeft zich geen zorgen te maken. Bij klachten van verkoudheid, hoesten, keelpijn, koorts of plotseling verlies van geur of smaak dient men te bellen naar 0800-0800 om een afspraak voor een test te maken. Ook bij lichte klachten kan men zich melden voor een test. Op maandag- en dinsdagochtend 14 en 15 september is er extra ruimte in de test Drive-Thru bij Publieke Gezondheid aan de Kaya G.F. Betico Croes 24. Testen gebeurt alleen op afspraak via het genoemde telefoonnummer. Als er geen klachten zijn, heeft een test geen zin. Zodra men een afspraak heeft gekregen voor een test, dient men thuis te blijven en zich zoveel mogelijk af

te zonderen van zijn huisgenoten. Als het resultaat van de test negatief is, mag men weer uit zelfisolatie. Blijf de hygiëne instructies opvolgen. Was regelmatig je handen met water en zeep, houd 1.5 meter afstand en raak je ogen, mond en neus niet aan. Blijf bewegen, slaap voldoende en verhoog je weerstand door gezond te eten en te leven. Heb je klachten die wijzen op Covid-19, blijf dan thuis en bel 0800-0800. Bescherm jezelf en de mensen om je heen.

Omdat de praktijk van dokter Hermelijn veertien dagen gesloten is, worden zijn patiënten opgevangen door collega-huisartsen. Aan de patiënten wordt gevraagd rekening te houden met het volgende: Spoedgevallen kunnen worden gezien door een arts van uw keuze, indien mogelijk vooraf bellen. Wacht niet tot 18.00 uur om geholpen te worden. Neem contact op met een van de andere huisartsen als u denkt dat u gezien moet worden gedurende kantooruren, zodat de huisartsenpost niet wordt overbelast. De bestaande maatregelen blijven gehandhaafd in alle praktijken. Dat zijn: Kom niet naar de praktijk noch de

Symptomen COVID-19

Heb je klachten die kunnen wijzen op Covid-19 zoals:

Loopneus

Verkoudheid

Hoesten

Keelpijn

Benaauwdheid

Verhoging

Plotseling niets kunnen ruiken

Plotseling niets kunnen proeven

Bel Publieke Gezondheid
0800-0800
Gratis en bereikbaar van 08.00 uur tot 22.00 uur.

Voor meer informatie Openbaar Lichaam Bonaire

HAP indien u klachten heeft zoals hoesten, loopneus, griep, keelpijn, koorts, ook al zijn deze klachten in milde vorm aanwezig. Bel en neem contact op met een huisartsenpraktijk of met de HAP. Ook voor herhaalrecepten kunt u terecht bij de andere huisartsen. Belt u op tijd, zodat goed uitgezocht kan worden welke medicijnen u nodig hebt en u niet zonder medicijnen komt te zitten. Als u belt, houdt dan uw medicijndoosjes bij de hand zodat u de naam en details van de medicijn kunt doorgeven. De huisartspraktijken waar u terecht kunt, zijn: Centro Medico Central, Kaya Soeur

Bartola 7, Kralendijk, tel. 717-7140/7141; Dokterskliniek Antriol, Kaya Erica 1, Antriol, tel. 717-5238; Dokterskliniek Nort Salina, Kaya Caribe z/n, Nort Salina, tel. 717- 2246; Bonaire Medisch Centrum, Kaya Soeur Bartola 17, Kralendijk, tel. 717-7151; Medisch Praktijk Miranda, Kaya Monseigneur Niewindt 3, Kralendijk, tel. 717-8661; Castro de Castro Huisartsenpraktijk, Kaya E.B. Sint Jago 7, Rincon, tel. 717-6250; Huisartsenpost (HAP): Maandag t/m vrijdag 18:00-24:00 uur, zaterdag en zondag 08:00-24:00; Kaya Soeur Bartola 7, Kralendijk, tel. 717-0111

Scherpe daling in actieve gevallen Sint Maarten

PHILIPSBURG — Het ministerie van Volksgezondheid meldde dit weekeinde een scherpe daling van het aantal actieve Covid-19 gevallen op Sint Maarten. Vrijdag waren er 54 herstelde gevallen en zaterdag 43.

Gisteren waren er zestien nieuwe gevallen geregistreerd, waarmee het totale aantal actieve gevallen op honderd komt. Het totale aantal bevestigde gevallen is nu 533.

Van de actieve gevallen houdt de Collectieve Preventiediensten (CPS) 94 personen in thuisisolatie in de gaten. Vijf verblijven in het Sint Maarten Medical Center (SMMC)

en één patiënt is geïsoleerd en wordt gecontroleerd. Het totale aantal Covid-19 gerelateerde sterfgevallen blijft op negentien. Het aantal herstelde personen sinds het eerste geval op Sint Maarten is opgedoken, is gestegen tot 430. Er zijn nu 110 personen in quarantaine op basis van contactopspo-

ningsonderzoeken, van personen die mogelijk in contact zijn geweest met een van de actieve gevallen, uitgevoerd door CPS. CPS heeft 938 reizigers getest die aankwamen op de Princess Juliana International Airport (PJIA) en 1816 personen in de hele gemeenschap.

Fuhikubo officieel ngo van Unesco voor immaterieel cultureel erfgoed

KRALENDIJK — Tijdens de achtste Algemene Vergadering van Unesco van het Verdrag van 2003 voor Immaterieel Cultureel Erfgoed (Conventie Unesco ICH 2003) is Fundashon Histórico di Boneiru, Fuhikubo, officieel geaccrediteerd als ngo van Unesco. Dit is afgelopen donderdag gebeurd in een vergadering waarin 36 ngo's vanuit 65 verzoeken van over de gehele wereld, geaccrediteerd werden – inclusief Museo Tula op Curaçao.

Fuhikubo stimuleert het vastleggen van de geschiedenis van Bonaire. Dat doet zij onder meer door Bonaireaanse ouderen op video te laten vertellen over hun eigen geschiedenis. De collectie bestaat uit archiefmateriaal verzameld door Boi Antoin. Via de website archivoboneiru.com zijn meer dan 1000 interviews en documentaires te zien, die een beeld geven van het eiland. Sinds 2017 is er ook een tv-zender (bonaire.tv) die het materiaal uitzendt, en ook op Sint Maarten, Aruba, Curaçao en in Nederland wordt bekeken. De accreditatie door Unesco kent een aantal voordelen. Op de eerste plaats heeft Fuhikubo internationale erkenning gekregen voor het werk dat de stichting al meer dan dertig jaar verricht op het gebied van documentatie, om het Immateriële Culturele Erfgoed van Bonaire en de andere eilanden van de voormalige Nederlandse Antillen veilig te stellen. Unesco erkent de waarde van dit werk, maar ook de expertise op het gebied van Immaterieel Cultureel Erfgoed. Fuhikubo maakt nu deel uit van het orgaan dat advies uitbrengt aan de Commissie van ngo's op internationaal gebied van het Unesco verdrag van 2003. De stichting kan ook uitgenodigd worden om deel van

Foto: Archivobonaire.com

de Commissie van de Conventie uit te maken. ICH staat voor Intangible Cultural Heritage. Het werk van deze commissie is om: advies uit te brengen over de internationale lijst van Immaterieel Cultureel Erfgoed dat nodig beschermd moet worden. Daarnaast advies uit te brengen over verschillende programma's, projecten en activiteiten die deel uitmaken van de Conventie Unesco ICH 2003. Ook het indienen van verzoeken voor internationale hulp, en advies uitbrengen over het effect van bestaande plannen in verband met de onderdelen die vermeld staan op de Internationale Lijst van Immaterieel Erfgoed dat nodig beschermd moet worden, behoort tot de werkzaamheden. Op grond van deze positie is Fuhikubo, samen met de andere ngo's van Unesco, deel van het netwerk en kan het profijt hebben van deze relaties en ook van de schat aan middelen (informatie

en financiën via gezamenlijke projecten) die deze met zich meebrengen. Natuurlijk is het tegelijkertijd zo dat het werk van Fuhikubo ook internationaal wordt gedeeld en verspreid, het immaterieel cultureel erfgoed van Bonaire wordt zo wereldwijd bekend. Wij kunnen met trots de website van Unesco bezoeken waar Fuhikubo nu deel van uitmaakt! De ICH Conventie van 2003 is bijzonder, in het kader daarvan is het mogelijk om Unesco direct te benaderen om in aanmerking voor accreditatie te komen. Op die manier kon Fuhikubo direct zelf de formulieren insturen, zonder dat het via Nederland hoefde te lopen. Omdat Bonaire deel uitmaakt van Nederland en dat land een van de oprichters is van de Verenigde Naties en van Unesco, en het land ook de ICH Conventie van 2003 tekende, heeft Bonaire Nederland wel als State Party. De ngo's kwamen voor een accreditatie in aanmerking, nadat ze aan alle vereisten hadden voldaan. In december van vorig jaar is er tijdens de 14e sessie van de consultatieve commissie in Colombia hierover gestemd. Nederland heeft natuurlijk in Colombia in het voordeel van Bonaire gestemd. Op 10-10-'10 kwam Bonaire, nadat het 25 jaar deel uitmaakte van het Secretariaat van Unesco Antillen, te vallen onder het Secretariaat Unesco Nederland. Dit betekende dat Bonaire, omdat Nederland een van de leden en mede oprichters van Unesco was, niet meer in aanmerking kwam voor fondsen voor projecten, en nu in groep I (Europa) en niet in groep III (Latijns-Amerika en het Caribisch gebied) belandde. In 2015 werd de groep 'Werkgroep Unesco Bonaire' opgericht – erkend door de Bonaireaanse overheid en de Secretaris Generaal in Nederland – om te werken en advies uit te brengen over alle terreinen van de Unesco op Bonaire.

Euro
Hoger

AMSTERDAM — De Euro-pese aandelenbeurzen lieten vandaag kleine winsten zien. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,3 procent hoger op 553,72 punten. De MidKap won 0,2 procent tot 812,88 punten. De beurzen in Parijs en Frankfurt klommen tot 0,4 procent. Londen bleef vrijwel vlak. Biotechnoloog Galapagos sloot de rij bij de hoofdfondsen met een min van 2,6 procent. Biotechnoloog Gilead Sciences, een samenwerkingspartner van Galapagos, neemt het Amerikaanse Immunomedics over voor ongeveer 21 miljard dollar. In Londen daalde AstraZeneca 0,4 procent. Het farmaciebedrijf en de Universiteit van Oxford hebben de klinische test van hun experimentele coronavaccin hervat. Het onderzoek werd vorige week gestaakt omdat bij een proefpersoon een onverklaarde aandoening was geconstateerd. De euro stond op 1,1858 dollar, tegenover 1,1831 dollar op vrijdag. Een vat Amerikaanse olie werd 1 procent goedkoper op 36,94 dollar. Brentolie zakte 0,9 procent in prijs tot 39,46 dollar per vat.

Tokio
Winst

TOKIO — De effectenbeurs in Japan is vandaag met winst begonnen aan de nieuwe handelsweek. Zwaargewicht SoftBank was in trek dankzij een grote overname-deal van de Japanse techinvesteerder. Daarnaast werd uitgekeken naar de uitslag van de verkiezing door de regeringspartij van Japan van de opvolger van premier Shinzo Abe. De hoofdindeks in Tokio, de Nikkei 225, eindigde 0,7 procent hoger op 23.559,30 punten. SoftBank dikte 9 procent aan. Het Japanse technologieconcern verkoopt de Britse chipontwerper ARM Holdings aan de Amerikaanse producent van chips en grafische kaarten Nvidia. Met een prijskaartje van maximaal 40 miljard dollar is het een van de grootste overnames in de chipsector ooit. De beurs in Shanghai noteerde tussentijds 0,4 procent in de plus en de Hang Seng-index in Hongkong steeg 0,7 procent. De Kospi in Seoul won 1,2 procent en de Australische All Ordinaries in Sydney klom 0,5 procent. De Australische investeringsbank Macquarie Group zakte bijna 5 procent na een winstdaling van 35 procent in de eerste jaarhelft.

Wall Street
In de plus

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag met winst aan de nieuwe handelsweek begonnen. De Dow-Jonesindex noteerde kort na opening een plus van 0,7 procent op 27.849 punten. De breed samengestelde S&P 500 steeg 1 procent tot 3373 punten en de technologiegraadmeter Nasdaq klom 1,3 procent tot 10.995 punten. Biotechnoloog Gilead Sciences neemt voor 21 miljard dollar Immunomedics over, een bedrijf dat een medicijn tegen borstkanker maakt. Gilead werd 0,2 procent lager gezet. Softwarebedrijf Oracle lijkt de strijd om de Amerikaanse activiteiten van TikTok te hebben gewonnen. Microsoft maakte al bekend de handdoek in de ring te gooien. Van een verkoop van de volledige activiteiten zou geen sprake zijn, maar vooral een samenwerking. China zou het niet toestaan dat TikTok-moeder ByteDance de algoritmen achter de app van de hand zou doen. De handel in Oracle werd stilgelegd in afwachting van nieuws.

Frankrijk houdt Air France koste wat het kost in de lucht

PARIJS — De Franse staat zal alles doen wat nodig is om het voortbestaan van Air France, onderdeel van Air France-KLM, te garanderen. Dat meldde minister van Financiën Bruno le Maire op de Franse tv-zender *France 2*. Volgens de bewindsman is al veel gedaan en die lijn zal worden voortgezet.

Air France wordt, net als andere luchtvaartmaatschappijen, keihard geraakt door de coronacrisis. De gehele passagiersstroom viel weg nadat reisbeperkingen internationaal reizen onmogelijk hadden gemaakt. De voorbije weken is wel al sprake van enig herstel. Frankrijk zegde dit jaar al

een steunpakket ter waarde van 7 miljard euro toe. De belofte van extra steun klonk al eerder uit Parijs. Zusterbedrijf KLM is met de Nederlandse staat en vakbonden in overleg over de voorwaarden voor een noodpakket ter waarde van 3,4 miljard euro. KLM moet voor oktober met een plan komen.

Jean-Baptiste Djebbari, de minister van Transport, vindt dat Air France-KLM als geheel beter kan presteren. Dan gaat het volgens hem onder meer om vlootmanagement en het coördineren van activiteiten, zo zei hij tegen *Europe 1* radio. Djebbari wees onder meer op opmerkingen vanuit Nederland dat de luchtvaartonderneming misschien wel te weinig doet om competitief te zijn. Bij Air France en KLM wordt werk gemaakt van het terugbrengen van het personeelsbestand. Volgens Djeb-

bari wordt met de ingrepen ingespeeld op de huidige situatie. Probleem is dat niet duidelijk is hoe de situatie er in de nabije toekomst uitziet. Volgens de minister moet de sector nadenken over zijn bedrijfsmodellen voor de middellange termijn. Daarbij speelt vooral de vraag of de zakelijke reizigers zullen terugkeren. In de zomermaanden zorgden vooral toeristen ervoor dat de passagiersstromen weer enigszins op gang kwamen. Deze lag evenwel driekwart lager dan normaal.

Deal over verkoop chipbedrijf ARM rond

Foto: Shutterstock

ARM wordt door de overname door Nvidia een Amerikaans bedrijf.

TOKIO — Het Japanse technologieconcern SoftBank heeft vandaag bekendgemaakt de Britse chipontwerper ARM Holdings voor maximaal 40 miljard dollar te verkopen aan de Amerikaanse producent van chips en grafische kaarten Nvidia. Het zou gaan om een van de grootste overnames in de chipsector ooit.

ARM maakt zelf geen chips, maar ontwikkelde een soort blauwdruk voor processors, de zogeheten instructieset. Aan de hand van die blauwdruk ontwerpt het bedrijf steeds nieuwe, snellere chips. Die ontwerpen verkoopt het dan aan chipmakers die ze zelf kunnen maken of aan kunnen passen. Vrijwel alle smartphones ter wereld werken op ARM-chips. Ook op de instructieset kan

door bedrijven een licentie worden genomen waarna het zelf chips kan ontwerpen die werken volgens de door ARM opgestelde regels. Apple doet dit laatste bijvoorbeeld en ontwerpt zijn eigen chips voor iPhones, iPads en binnenkort ook laptops en desktopcomputers.

“We hebben een definitieve overeenkomst bereikt met Nvidia om alle aandelen in ARM te verkopen voor een

waarde van maximaal 40 miljard dollar”, zei SoftBank in een verklaring. De deal is onder voorbehoud van goedkeuring door autoriteiten in onder andere Groot-Brittannië, China, de Verenigde Staten en de Europese Unie, staat in het schrijven.

Met name de goedkeuring vanuit China kan een heikel punt worden, verwachten kenners. ARM wordt door de overname een Amerikaans bedrijf, maar veel Chinese bedrijven zijn ook afhankelijk van de technologie van het bedrijf. Bovendien heeft ARM een Chinese dochteronderneming. Nvidia en ARM denken dat

er maximaal anderhalf jaar nodig is om de goedkeuring te krijgen. Nvidia-topman Jensen Huang verwacht ook van China groen licht te kunnen krijgen. Huang zei verder dat ARM zelfstandig mag blijven opereren. Dat lijkt een voorwaarde voor het bedrijf om succesvol te blijven, want ARM heeft nu zo veel klanten omdat het geen directe concurrent is voor die bedrijven.

SoftBank kreeg het in Cambridge gevestigde ARM in 2016 in handen voor een bedrag van 32 miljard dollar. Door een verkoop kan SoftBank zijn schuld verder verlagen.

FNV eist volgend jaar 5 procent meer loon voor vitale sectoren

UTRECHT — Vakbond FNV zet volgend jaar bij cao-onderhandelingen in op een loonsverhoging van 5 procent ‘daar waar het goed gaat’ en voor vitale sectoren. Dat is gelijk aan de eis die voor dit jaar en het jaar daarvoor op tafel was gelegd, toen de hoogste looneis in meer dan dertig jaar. De vakbond maakte de looneis traditiegetrouw een dag voor Prinsjesdag bekend. FNV wil dat mensen met lagere inkomens minstens 14 euro per uur verdienen en dat mensen perspectief hebben op zeker werk. De vakbond wil daarnaast afspraken maken die bijdragen aan het verbeteren van kwaliteit en herverdeling van werk.

De looneis is de basiseis waarmee FNV begint aan onderhandelingen voor een nieuwe cao. Doorgaans vallen de uiteindelijk afgesproken loonsverhogingen lager uit.

Beursweek met rentevergadering Fed en veel macrocijfers

AMSTERDAM — De aandacht van beleggers zal deze week voor een groot deel uitgaan naar de beleidsvergadering van de Amerikaanse koepel van centrale banken, de Federal Reserve. Daarnaast wordt een grote hoeveelheid macro-economische gegevens gepubliceerd en worden de verdere ontwikkelingen rond het coronavirus gevolgd op de financiële markten. De Fed begint morgen aan zijn tweedaagse vergadering. Naar verwachting komen er geen veranderingen in het beleid van de centrale bank. Beleggers zullen dan ook vooral benieuwd zijn naar de toelichting van Fed-voorzitter Jerome Powell op woensdag. Daarbij zal met name worden gelet op opmerkingen over nieuwe stappen die de Fed kan gaan zetten tegen de coronacrisis. Ook de Bank of Japan (BoJ) en de Bank of England (BoE) houden deze week vergaderingen. Op macrogebied worden cijfers gemeld over de industrie in Japan, China, de eurozone en de Verenigde Staten. Tevens komen er gegevens over onder meer de winkelverkoop in de VS, het vertrouwen van Duitse beleggers door onderzoeksinstituut ZEW en de index van de Universiteit van Michigan voor het Amerikaanse consumentenvertrouwen. Daarbovenop komen inflatiecijfers uit verschillende landen. Aan het cijferfront is het vrij rustig. In de VS staan kwartaalberichten op de agenda van bijvoorbeeld softwareconcern Adobe, bekend van beeldbewerkingsprogramma Photoshop, en pakketbezorger FedEx. Daarnaast houdt technologiegigant Apple nog een evenement. De in Amsterdam genoteerde veevoerproducent ForFarmers komt met een strategische update. Ten slotte kunnen mogelijk grote overnames worden aangekondigd deze week. De producent van chips en grafische kaarten Nvidia zou dicht bij een deal zijn rond de Britse chipontwerper ARM Holdings van het Japanse technologieconcern SoftBank ter waarde van ruim 40 miljard dollar. Het zou een van de grootste overnames in de chipsector ooit kunnen worden. Biotechnoloog Gilead Sciences zou het Amerikaanse Immunomedics willen overnemen voor meer dan 20 miljard dollar. Immunomedics houdt zich bezig met de behandeling van kanker, waaronder borstkanker.

North Sea Port vervoert vaker goederen via binnenvaart

GENT — Het vervoer van goederen naar het achterland via de binnenvaart neemt in de Zeeuwse havens van Vlissingen en Terneuzen en het Belgische Gent verder toe.

Dat meldt North Sea Port, zoals het gezamenlijke havenbedrijf heet, op basis van een onderzoek bij bedrijven in het hele grensoverschrijdende havengebied. Het goederenvervoer via de binnen-

vaart steeg met 4 procent in vergelijking met vorig jaar. Uit het onderzoek blijkt ook dat nu 58 procent van de goederen in binnenvaartschepen wordt vervoerd. Het deel van de goederen dat via de weg wordt vervoerd, is in een jaar tijd met 2 procent afgenomen tot 28 procent. 10 procent van de goederen wordt via het spoor vervoerd, een stijging van 1 procent. North Sea Port zet actief in op vervoer over de binnenwateren en het spoor.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	14-Sep				14-Sep		
DOW JONES	28,046.41	1.38%	AEX	552.44	0.08%		
S&P 500 INDEX	3,399.02	1.74%	ARCELMITTAL	10.79	0.28%		
NASDAQ	11,111.86	2.38%	AEGON NV	2.32	0.35%		
AMAZON.COM INC	3,164.66	1.55%	KONINKLIJKE AHOL	25.73	-1.19%		
APPLE INC	114.69	2.40%	AKZO NOBEL	86.32	-0.28%		
BAIDU INC-SP ADR	122.43	1.50%	ASML HOLDING NV	310.25	0.89%		
BERKSHIRE HATH-B	220.14	1.01%	DSM (KONIN)	136.50	-0.44%		
BOEING CO/HE	162.91	1.67%	HAL TRUST	112.60	0.18%		
CITIGROUP INC	51.65	1.26%	HEINKEKEN NV	77.78	0.44%		
COCA-COLA CO	50.86	-0.40%	ING GROEP NV	7.17	1.86%		
COSTCO WHOLESALE	344.19	1.49%	KPN (KONIN) NV	2.19	0.27%		
WALT DISNEY CO	132.24	0.37%	KONINKLIJKE PHIL	39.68	-0.78%		
3D SYSTEMS CORP	5.26	0.73%	RANDSTAD NV	46.16	1.41%		
EBAY INC	53.19	0.80%	ROYAL DUTCH SHA	11.73	-1.35%		
FACEBOOK INC-A	273.67	2.65%	TOMTOM NV	6.85	-0.51%		
GENERAL ELECTRIC	6.07	2.02%	TOTAL SE	32.03	-1.51%		
ALPHABET INC-A	1,549.33	2.21%	UNILEVER NV	51.42	-0.31%		
HP INC	19.41	0.62%	W.P. STEWART HOL	610.97	0.17%		
HOME DEPOT INC	281.77	1.97%					
INTEL CORP	49.60	0.64%	SCOTIA FUNDS		11-Sep		
JOHNSON&JOHNSON	148.88	0.74%	MONEY MARKET	13.5969	0.00%		
MICROSOFT CORP	208.31	2.10%	US DOLLAR BOND	3.0110	0.11%		
PROCTER & GAMBLE	139.26	0.81%	GLOBAL EQUITY	3.0592	0.52%		
ROYAL DUTCHADR	27.65	-1.53%	US EQUITY	17.4274	0.22%		
STARBUCKS CORP	86.55	1.50%	CANADIAN EQUITY	2.6910	0.48%		
TWITTER INC	39.06	0.33%	FUNDS		11-Sep		
WALMART INC	138.05	0.99%	BGF CONT EUR FLEX	36.24	-0.82%		
EXCHANGE TRADED FUND		14-Sep	BGF EMKT BOND	19.30	-0.16%		
ALERIAN MLP - AMLP	21.58	1.30%	BGF FIX INC GBL OP	15.25	0.00%		
ISH GBL HY BD - GHYG	48.72	0.45%	BGF GBL ALLOCATION	65.66	-1.03%		
ISH IBOXX HY BD - HYG	84.56	1.12%	BGF USD CORE BOND	18.31	0.16%		
ISH SELECT DIV - DIVY	85.26	1.54%	BGF USD HI YIELD BND	35.93	0.00%		
ISH MSCI EMKT - EEM	44.60	1.51%	TEMPLETON GBL BND	24.21	-0.12%		
ISH MSCI PAC - EPP	41.78	0.98%	TEMPLETON ASIAN SM	46.53	0.45%		
ISH RUSSELL - IWV	198.08	1.77%	CURRENCIES		14-Sep		
ISH S&P 500 - SPY	232.95	2.03%	YEN/USD	105.6900	-0.44%		
ISH EUROPE - IEV	43.53	0.58%	EUR/USD	1.1874	0.31%		
INVESCO QQQ TRUS	276.98	2.41%	CAN/USD	1.3171	-0.11%		
INVESCO DB COMMO	12.92	0.12%	GBP/USD	1.2879	0.70%		
SPDR S&P INT DIV-DWX	35.00	0.57%	COMMODITIES		14-Sep		
SPDR S&P MID 400	344.30	1.67%	OIL WTI	37.19	-0.38%		
SPDR S&P 600 SMA	62.13	1.29%	GOLD	1968.74	0.83%		
VANGUARD REIT - VNQ	82.10	2.31%	SILVER	27.21	2.00%		
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	49.70	0.63%	WHEAT	542.00	-1.14%		
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

like us

Amigoe op School

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	— San Nicolaas—		— Mortuariums —	
Brandweer	911	Ambulance	584-5050	Ad Patres	584-2299
Politie O'stad	102	Centro Medico	524-8833	Aurora	588-6699
Politie San Nicolaas	104	BGD San Nicolaas	527-2782	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Politie St.Cruz	105	Serlimar	584-5080	Royal Funeral Home	582-0000
Politie Noord	107				
Telefon pa Hubentud	131	— Botica —		— Stichtingen —	
Tipline Politie	11141	4 Centro Medico	584-5794	Fundacion Anti-Droga Aruba	
Ziekenhuis	527-4000	Aloë	584-4606	(FADA)	583-2999
Dierenarts	585-0400	Central	585-1965	Fundacion Respetami	582-4433
Elmar centraal	523-7100	Dakota	588-7364	Zwanger? Fundacion	
Elmar storing	523-7147	Del Pueblo	582-1253	CIZKA	583-0331
WEB Aruba	525-4600	Eagle	587-9011	Fundacion Diabetico	592-4321
SETAR	582-2116	Kibrahacha	583-4908	Arubano	566-5045
Taxi (TAS)	587-5900	Maria	585-8145	Twelve Step Meeting	
Taxi (ATT&T)	582-2010	Noord	586-4606	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Taxi (PTS)	588-0035	Oduber	582-1780	Fundacion Amor Pa	568-4739
Taxi (Diamond)	587-2300	Paradera	588-6638	Prohimo	564-8849
Kankerbestrijding	582-0412	San Lucas	584-5119	NA Acceptance Group	565-7500
Stichting SAMBA	582-0903	San Nicolaas	584-8186	Fundacion Centro	
		Santa Anna	586-8181	Ecologico Aruba	562-8984
—Oranjestad—		Santa Cruz	585-8028	Bureau Sostenemi Misbruik	
Ambulance	582-1234	Seroe Preto	584-4833	en mishandeling tegen	
BGD Oranjestad	527-2782	Trupiaal	583-8560	minderjarigen	588-1010
Veterinaire Kliniek	582-1720			Fundacion C.V.A. voorkomen	
Animal Shelter	582-1623			en zorg voor stroke	567-7004

Het weer

DINSdag			
15 SEPT 2020			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 24 en 33 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
33°	39°	24 km/u	11%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:29	18:41	10 v/d 10	

DINSdag			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 20 en 32 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
28°	31°	20 km/u	6%
Maansopgang	Maansondergang		
04:36	17:34		

Huisartsen

Dienstdoende huisartsen Maandag 14 Sept 2020	
Huisarts nachtdienst - Oranjestad	Dienstdoende apotheken
Huisartsenpost Hospitaal	Apotheek nachtdienst San Nicolaas
527-4580	Botica Seroe Preto
	584-4833
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas	Apotheek nachtdienst Oranjestad
Centro Medico San Nicolaas	Botica Trupiaal
Dr. Vis	583-8560

Oplossing sudoku 14 september

7	2	6	9	3	8	5	4	1
1	3	9	5	2	4	8	6	7
4	5	8	6	7	1	3	9	2
2	9	5	4	8	3	7	1	6
6	8	1	7	9	5	4	2	3
3	7	4	1	6	2	9	5	8
5	4	7	8	1	6	2	3	9
8	1	2	3	4	9	6	7	5
9	6	3	2	5	7	1	8	4

BVN			
13:25	First dates	2:45	Jeugdjournaal
14:25	Sputten en slikken sekstest	2:50	De wereld van Zappelin
16:00	Mans genoeg	3:05	Moomin Vallei
16:45	Promenade	3:30	Charlie & Lola specials
17:20	De vooravond	3:40	Stella & Sam
18:15	Keizersvrouwen	3:55	Koekiemonsters eetkar
19:10	Promenade	4:00	Maan en ik
19:45	De vooravond	4:20	Nijntjes avonturen, groot en klein
20:40	De vooravond	4:30	Simon
21:27	Tekst-tv	4:35	NoNo
dinsdag 15 september		4:44	Olly, het kleine witte busje
0:30	Pingu	4:50	Clangers
0:35	Beer Bo	5:00	Sesamstraat: 10 voor ...
0:40	Tik Tak	5:15	Bing
0:45	Sesamstraat	5:20	Pingu in de stad
1:02	Rita & Krokodil	5:26	Pim en Pom
1:05	Tip de muis	5:30	Nelli en Nora
1:14	Zin in Zappelin	5:40	Inui
1:20	Liselotte	5:45	Kikker & vriendjes
1:25	Zin in Zappelin	5:55	Pieter Konijn
1:30	Ella, Oscar & Hoo	6:05	Maja de Bij
1:39	Zin in Zappelin	6:20	Noddy, de detective
1:40	Kindertijd	6:35	Heidi
1:49	Zin in Zappelin	6:55	Ringel Singel 19
1:50	Zappelin go	7:05	Calimero
1:58	Zin in Zappelin	7:15	Ernest & Celestine
2:00	Buurman en buurman	7:33	Kiwi & Strit
2:10	Bollie en Billie		
2:25	Masha en de beer		
2:30	Mike de ridder		

COLOFON

Uitgeverij: Amigoe Aruba N.V. Amigoe op School Topixs Aruba Production Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Topixs Aruba Production Raisa Montilla topixaruba@amigoe.com
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillms@amigoe.com	Administratie Amigoe Krant: Rushilene Lejuez adminaruba@amigoe.com
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Nadine Salas Ariën Rasmijn Bobby Spier Carina Weaver Jan Jager arubaredactie@amigoe.com	Administratie Abonnement: Zulaika Kelly abonnementaruba@amigoe.com
Advertentie verkoop Amigoe Krant: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com	Distributie en klachten over bezorging: Zulma Kock abonnementaruba@amigoe.com
Amigoe op School: Rushilene Lejuez Lizayra Polak aosaruba@amigoe.com	Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba
	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190

Tropisch bloemenlandschap

Het kan moeilijk zijn planten in de tropen te laten groeien. Veel planten weigeren te bloeien in de hitte. Als dit een probleem is dat jaarlijks in je tuin voorkomt, heb je misschien nog niet de juiste planten gevonden.

Het kweken van kleurrijke bloemen in een tropisch klimaat heeft bepaalde uitdagingen. Veel planten gaan in een soort ruststand als de temperaturen stijgen. Als je maandenlang ergens met extreme temperaturen woont, kunnen bloeiende planten verwelken en drogen. Als de warmte 's nachts niet wordt onderbroken, zoals in zowel warme als vochtige gebieden, zijn de effecten nog ernstiger. Als je specifieke bloemen kiest vanwege hun vermogen om hitte te kunnen verdragen en je voldoende water geeft, zal je veel meer succes hebben bij het behouden van de kleur van de tuin.

Bloemen kiezen voor warm weer, zoals:

Lantana - Dit is een tropische inheemse plant, dus lantana zal het goed doen in de heetste, meest vochtige tijden van het jaar. Je krijgt mooie clusters van kleine rode, oranje, gele, witte en roze bloemen die bestuivers aantrekken.

Verbena - Verschillende soorten verbena zullen de hele zomer goed groeien en zorgen voor constante, kleurrijke bloemen. Het groeit in lage bosjes en verspreidt zich krachtig.

Mexicaanse vlinderwiet - laat je niet misleiden door de naam; dit is een prachtige bloeiende plant. Deze tropische plant met kroontjes, een neef van de meer algemene vlinderwiet, wordt tot 1,2 meter hoog en produceert rode en gouden bloemen.

Vinca - Dit is een geweldige tropische plant. Vinca houdt van warmte en volle zon en wordt geleverd in rode, roze, witte en paarse tinten op stelen tot een voet (0,3 m.) Hoog.

Begonia - Voor schaduwrijke plekken in de hitte, probeer alle soorten begonia's. Deze tropische planten houden van warmte, vochtigheid en gevlekt zonlicht. Ze zijn verkrijgbaar in verschillende kleuren met verschillende bladeren en zelfs bloemvormen.

Nieuw-Guinea impatiens - Net als begonia's gedijen Nieuw-Guinea impatiens in schaduwrijke delen van de tuin en verdragen ze de hitte.

Coleus - De bladeren van deze plant zijn de blikvangers, niet de bloemen. Coleus-variëteiten groeien goed in de hitte en bieden een grote verscheidenheid aan kleuren en patronen.

Andere bloemen die de hitte kunnen verdragen en toch een adembenemende kleur geven, zijn zinnia's, petunia's, calibrachoa en hanekam.

6 EU-landen testen samenwerking corona-waarschuingsapp

BRUSSEL — Zes EU-landen gaan proefdraaien met een manier om hun corona-apps te laten samenwerken. Duitsers, Italianen, Denen, Tsjechen, Ieren en Letten die in een van de vijf andere landen verblijven, moeten daardoor toch kunnen melden dat ze besmet zijn of een waarschuwing ontvangen als ze zelf gevaar hebben gelopen. Als de test goed verloopt, moet het schakelpunt volgende maand helemaal in bedrijf zijn.

Veel EU-landen, die zich schrap zetten voor de opleving van de pandemie nu het najaar intreedt, hechten veel waarde aan de apps. Die moeten helpen het virus op de voet te kunnen volgen en vervolgens de kop in te drukken. Vrijwel ieder land koos

tot dusver voor een eigen opsporings- en waarschuingsapp, al zijn ze vaak wel op dezelfde leest geschoeid. De Europese Commissie heeft nu een verbidingsplatform opgezet dat ervoor moet zorgen dat de apps ook over de grens soepel moeten blijven werken. De zes landen gaan vanaf deze week testen of hun apps onderling meldingen kunnen uitwisselen. Als de proef slaagt en het

schakelpunt in oktober breder kan worden ingezet, blijft het niet bij deze zes landen, zegt de commissie. Nederland heeft volgens het ministerie van Volksgezondheid ook 'zeker de bedoeling om aan te sluiten bij de andere landen'. Maar dat kan pas zodra de CoronaMelder-app landelijk in de lucht is. Nederland treft al voorbereidingen, aldus het departement.

VN-Mensenrechtenraad houdt debat over Wit-Rusland

GENÈVE — De Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties zal vrijdag de situatie in Wit-Rusland bespreken nadat Duitsland om een dringend debat had gevraagd. Volgens Duitsland is er in het Oost-Europese land sprake van een 'sterke verslechtering' van de mensenrechten sinds de omstreden verkiezingen van een maand geleden.

Het Duitse verzoek om een debat werd door 25 leden van de Mensenrechtenraad omarmd. Twee landen stemden tegen en twintig andere landen onthielden zich van stemming, meldde raadsvoorzitter Elisabeth Tichy-Fisslberger. Volgens Duitsland zijn verdwijningen, ontvoeringen, uitzettingen en willekeurige detenties aan de orde van de dag in Wit-Rusland. Volgens de Wit-Russische

VN-ambassadeur maakt het voorstel deel uit van een 'brede politieke campagne die door de Europese Unie wordt georganiseerd ter ondersteuning van de politieke krachten in Wit-Rusland die de verkiezingen hebben verloren'. Hij stelt dat de EU medeschuldig is aan het in standhouden van de politieke impasse in zijn land. Het kantoor van VN-mensenrechtencommissaris Michelle Bachelet zei vandaag

dat het 'alarmerende meldingen' heeft gekregen over het aanhoudende geweld tegen demonstranten. Volgens haar zijn er aanwijzingen van 'onnodig en buitensporig gebruik van geweld door wetshandhavers'. Daarnaast is er maar 'beperkt bewijs' dat de autoriteiten de mensenrechtenschendingen aanpakken. In Wit-Rusland is het al een tijdlang erg onrustig, nadat president Aleksandr Loekasjenko de overwinning opeiste bij de verkiezingen in augustus. Volgens de oppositie is met de uitslag gefraudeerd. Loekasjenko is zelf vandaag in Rusland voor overleg met zijn Russische ambtgenoot Vladimir Poetin.

Politiechef legt schuld groepsverkrachting bij slachtoffer

ISLAMABAD — Duizenden vrouwen zijn de straat opgegaan in Pakistan uit verontwaardiging over de reactie van een politiechef op de groepsverkrachting van een vrouw. De politiemanager legde de schuld van het voorval bij het slachtoffer. In Lahore, Islamabad, Quetta, Karachi en Hyderabad riepen vrouwen zaterdag samen met mannen en kinderen op tot gerechtigheid voor slachtoffers van verkrachting.

De protesten werden veroorzaakt door een incident op woensdag waarbij twee mannen, een vrouw en haar kinderen uit hun auto sleepten in Lahore. Ze verkrachtten de moeder in het bijzijn van haar familie en stalen haar geld en mobiele telefoons. De politiechef van de metropool, Umer Sheikh, be-

schreef het als een fout van de vrouw om überhaupt 's nachts haar huis te verlaten en door een verlaten straat te rijden in plaats van een andere route te nemen. De verkrachting van de vrouw en de woorden van de politiechef leidden tot verontwaardiging op sociale media. Politici, men-

senrechtenactivisten, kunstenaars en advocaten riepen op tot het aftreden van de politiemanager. "De regering slaagt er niet in vrouwen te beschermen", bekritiseerde de vrouwenrechtenactiviste Ismat Shahjehan tijdens de bijeenkomst in Islamabad. De regering van de provincie Punjab, waarvan Lahore de hoofdstad is, reageerde aanvankelijk niet op de oproepen tot ontslag. Een assistent van premier Imran Khan schreef op Twitter dat via DNA-tests de daders zijn geïdentificeerd en ze binnenkort worden gearresteerd.

Ziekenhuis: Navalni kan korte periodes uit zijn bed komen

BERLIJN — De toestand van de Russische oppositieleider Aleksej Navalni is dermate verbeterd dat hij nu voor korte periodes uit zijn bed kan komen. Het Charité-ziekenhuis in Berlijn, waar de vergiftigde Kremlincriticus is opgenomen, heeft dat vandaag naar buiten gebracht.

Vorige week meldde het ziekenhuis al dat Navalni uit zijn kunstmatige coma is gehaald. Toen werd nog wel gemeld dat 'langdurige schade als gevolg van de ernstige vergiftiging' niet kon worden uitgesloten. Daar is nu niks over meegedeeld.

Navalni werd onwel tijdens een vlucht op 20 augustus vanuit Siberië naar Moskou. Zijn vliegtuig maakte daarop een noodlanding in Omsk, waar de oppositieleider werd opgenomen in een ziekenhuis. Na aandringen van zijn familie, vrienden en westerse leiders werd Navalni overgebracht naar Duitsland. Voor Duitsland staat vast dat Navalni is vergiftigd met een zenuwgif. Ook laboratoria in Zweden en Frankrijk hebben dat inmiddels vastgesteld. Rusland ontkent iets met de vergiftiging te maken te hebben en zegt eerst bewijs te willen zien.

Poetin geeft Wit-Rusland lening van 1,5 miljard dollar

SOTSJI — President Vladimir Poetin heeft Wit-Rusland een lening toegezegd van 1,5 miljard dollar. Hij zei dat vandaag tijdens gesprekken met de omstreden Wit-Russische leider Aleksandr Loekasjenko in de Russische badplaats Sotsji.

Poetin zei verder dat het Wit-Russische volk de huidige crisis moet oplossen zonder buitenlandse inmenging. Een voorstel van Loekasjenko om grondwetsherformingen door te voeren, vindt Poetin 'logisch en actueel', zei hij in commentaren op de televisie. Zo'n her-

vorming maakt vervroegde verkiezingen mogelijk. De Wit-Russische leider vertelde Poetin dat de recente gebeurtenissen in Wit-Rusland laten zien dat Minsk dicht bij Rusland moet blijven. Loekasjenko dankte Poetin voor diens hulp na de omstreden presidentsverkiezing. Poetin verzekerde hem dat Rusland de grootste investeerder blijft in Wit-Rusland. Hij spoorde Loekasjenko aan meer inspanningen te doen om de handel tussen beide landen te verbeteren. Beide leiders spraken ook af de samenwerking op het gebied van defensie voort te zetten.

Sterke aanwijzingen voor leven op Venus

LONDEN — De aarde is mogelijk niet de enige planeet waar leven voorkomt. Hoog in de dampkring van de planeet Venus hebben wetenschappers sterke aanwijzingen voor leven gevonden. Het gaat om microbes, minuscule organismen die misschien door de lucht van Venus zweven.

Een internationaal team van sterrenkundigen heeft in de wolken van Venus het zeldzame molecuul fosfine gemeten. Dat gas, ook wel fosforwaterstof genoemd, ontstaat door toedoen van microbes die gedijen in omgevingen zonder zuurstof. De wetenschappers hebben ook gekeken of er misschien een andere bron voor de fosfine kan zijn. Bliksem en vulkanen kunnen bijvoorbeeld kleine hoeveelheden fosfine creëren. Maar in de dampkring van Venus zit 10.000 keer zo veel fosfine als zulke bronnen ooit zouden kunnen maken, rekende het team uit. Onomstotelijk bewijs voor leven op Venus is de ontdekking nog niet, benadrukken de onderzoekers. Ze spreken van een 'mogelijk teken van leven' waarvoor geen plausible andere verklaring is. Voor de bevestiging van buitenaards leven is nog veel meer onderzoek nodig. De beste manier om zeker-

Zon, kwik, Venus, planeet aarde, Mars, Jupiter, Saturnus, Uranus, Neptunus. Elementen van deze afbeelding ingericht door NASA.

heid te krijgen, is door een ruimtesonde naar Venus te sturen. Die zou misschien materiaal voor onderzoek kunnen terugbrengen naar de aarde. Wetenschappers zoeken al langer naar leven buiten de aarde, maar Venus werd nooit gezien als een echt serieuze kandidaat. Met een gemiddelde temperatuur van bijna 500 graden is het de heetste planeet in ons zonnestelsel. De luchtdruk op het oppervlak is 92 keer zo hoog als die op aarde en in de lucht hangen ondoor-

dringbare wolken van zwavelzuur. "Het vinden van fosfine op Venus was een onverwachte bonus", zegt onderzoeker Clara Sousa Silva. "De ontdekking roept veel vragen op, zoals hoe een organisme kan overleven. Op aarde kunnen sommige microbes 5 procent zuur in hun omgeving aan. De wolken van Venus bestaan vrijwel helemaal uit zuur." Het onderzoek werd uitgevoerd door ongeveer twintig wetenschappers van Britse en Amerikaanse univer-

siteiten. Ook de Europese sterrenkundige organisatie ESO, waar Nederland bij is aangesloten, was bij de studie betrokken. De ontdekking staat in het belangrijke wetenschapsblad Nature Astronomy en is vandaag naar buiten gebracht door de Britse Royal Astronomical Society. Wetenschappers zoeken ook naar krioelende microbes op Mars, op de Jupitermanen Europa en Ganymedes, en op de Saturnusmanen Enceladus en Titan. Tot op heden is de aarde de enige planeet waar leven bekend is.

Trump maakt medicijnen goedkoper

WASHINGTON — De Amerikaanse president Donald Trump heeft gisteren gezegd dat hij een nieuw decreet heeft ondertekend waardoor medicijnen in de VS goedkoper worden. De prijzen worden gekoppeld aan die in andere landen. De maatregel gaat er volgens Trump voor zorgen dat 'Big Pharma' de mensen in de VS even weinig laat betalen als buitenlandse klanten. "De dagen van wereldwijd meeliften op kosten van Amerika zijn voorbij".

In juli zette de Republikeinse president ook al zijn handtekening onder een decreet dat, onder meer, van Medicare zou eisen de medicijnpreizen te verbinden aan wat elders in de wereld wordt betaald. De invoering werd echter vertraagd omdat de overheid probeerde een oplossing uit te werken met de farmaceutische industrie. Het is onduidelijk of Trump nu met iets nieuws komt of dat hij verwijst naar dat vorige document. Dat was ook bedoeld om de Amerikaanse kiezer te laten zien dat hij heel graag medicamenten op recept goedkoper wilde maken, nog voor de stembusgang op 3 november.

Eerste lichamen verongelukte mijnwerkers Congo geborgen

KAMITUGA — Reddingswerkers hebben gisteren de eerste lichamen van de in het oosten van de Democratische Republiek Congo verongelukte mijnwerkers geborgen. Een ooggetuige vertelde tegen persbureau AFP dat achttien doden zijn gevonden.

Een goudmijn in de buurt van Kamituga liep vrijdag door hevige regenval vol en stortte onder de druk

van het water deels in. De mensen die ondergronds aan het werk waren, hadden geen schijn van kans eruit te komen. Volgens de gouverneur van de provincie Zuid-Kivu zijn vijftig mijnwerkers om het leven gekomen. De burgemeester van Kamituga kon niet zeggen hoeveel slachtoffers er zijn, maar hij wist wel dat negentien families helpen bij het zoeken naar hun vermiste geliefden.

AMIGOE

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

Margreet Dolman en Gremdaat doen kerstshow dit jaar digitaal

Paul Haenen en zijn alter ego's Margreet Dolman en Dominee Gremdaat gaan dit jaar gewoon hun traditionele eindejaarsvoorstelling spelen. Maar de show, die al 27 jaar uitverkochte zalen trekt, zal dit jaar voor het eerst niet live te bezoeken zijn maar gestreamd worden. Haenen heeft hiertoe moeten besluiten vanwege de coronacrisis. De voorstelling heeft ook een alternatieve titel gekregen: Margreet Dolman brengt warmte in de donkerste dagen van deze eeuw. Haenen speelt de show in december zes keer in zijn eigen theater Betty Asfalt Complex in Amsterdam. Bezoekers kunnen de voorstel-

ling online terugkijken; zij kopen een link waar de stream te zien is. De kaartverkoop is van start gegaan. De eerste show is op vrijdag 11 december, de laatste op zaterdag 2 januari. De eindejaarsvoorstelling is voor veel bezoekers een traditie. Haenen is ooit met de kerstshow begonnen omdat hij zelf een hekel heeft aan kerst en december en een alternatieve invulling wil bieden voor iedereen die zich in dat gevoel herkent.

De cabaretier speelt in oktober en november door heel Nederland ook zijn voorstelling Haenen brengt vreugde.

Aantal egels neemt af door ziekte en droogte

Foto: Shutterstock

De egelpopulatie in Nederland wordt steeds kleiner. De Zoogdierverseniging en de Egelwerkgroep maken zich zorgen over de gevolgen van de droogte en van een ziekte, die dit jaar onder egels is uitgebroken. Ze hopen zoveel mogelijk waarnemingen van egels binnen te krijgen tijdens het speciale Egelweekend, dat zaterdag en zondag werd gehouden. Sinds begin van dit jaar worden steeds meer egels gevonden met een huidafwijking. Het Dutch Wildlife Health Centre, onderdeel van de Universiteit Utrecht, heeft tot half augustus 25 dieren onderzocht, maar nog geen eenduidige verklaring kunnen vinden. De meeste egels hadden ook

longontsteking. Sommige egels droegen een bacterie bij zich. Uit testen bij onder andere het RIVM is wel gebleken dat de zieke egels geen coronavirus bij zich hebben. Ook de die-renziektes apenpokken, orf, tularemie en mond- en klauwzeer zijn uitgesloten. De egels zijn ook niet besmet met de biologische bacterie die tegenwoordig veel wordt gebruikt om de eikenprocessierups en de buxusmot te bestrijden. Het onderzoek gaat nog verder. De droogte heeft voor problemen bij de voortplanting van egels gezorgd, denkt de Zoogdierverseniging. Egels komen onder andere voor in Noord-Brabant en daar is het al drie zomers extreem droog.

Reggaelegende Toots Hibbert overleden

Foto: Shutterstock

Toots Hibbert, frontman van de reggae band Toots and the Maytals, is op 77-jarige leeftijd overleden. Hibberts familie liet eerder al weten dat hij onlangs was opgenomen in het ziekenhuis in de Jamaicaanse hoofdstad Kingston met coronasymptomen. De muzikant werd later in coma gehouden, waar hij volgens familieleden 'aan het vechten was voor zijn leven', aldus BBC. De Jamaicaanse muzikant

heeft een groot aandeel gehad in het populariseren van het reggae-genre. Met zijn band scoorde hij grote hits zoals Pressure Drop en Monkey Man. Bob Marley's zoon Ziggy noemde de muzikant op Twitter een 'vaderfiguur'. "De legendarische Toots Hibbert is overleden. Ik sprak hem een paar weken geleden en vertelde hem hoeveel ik van hem hield. We lachten en deelden ons wederzijds respect."

Rolling Stones 1e band met nummer 1 in 6 decennia

The Rolling Stones is er als eerste band ter wereld in geslaagd om in zes verschillende decennia de Britse lijst met bestverkochte albums aan te voeren. Dat gebeurde deze week met een geremasterde heruitgave van het album Goats Head Soup uit 1973. Destijds bereikte dit album ook de eerste plaats, maakte de Official Charts Company, die de Britse hitlijsten samenstelt, vrijdagavond bekend. De Britse band bestaat sinds 1962. The Stones, die nog steeds regelmatig toeren ondanks dat zanger Mick Jagger, gitaristen Keith Richards en Ronnie

Foto: Shutterstock

Wood en drummer Charlie Watts, ver in de zeventien zijn, hebben met dertien verschillende albums de

Britse hitlijsten aangevoerd. Dat is hetzelfde aantal als Elvis Presley en Rob-

bie Williams. Alleen The Beatles zijn er met vijftien meer in geslaagd, aldus de Official Charts Company.

Mensen

Jozef Statia met pensioen

Jozef Statia gaat genieten van een welverdiend pensioen. Hij is 43 jaren als meteoroloog werkzaam geweest bij de Meteorologische Dienst Curaçao. Gedurende zijn dienstjaren heeft Statia behalve op Curaçao ook op Sint Maarten gewerkt.

Minister Zita Jesus Leito heeft Statia, in verband met de Covid-19 voorzorgsmaatregelen, via virtueel platform gefeliciteerd en bedankt voor zijn jarenlange toewijding en goede werk. Servisio Meteorológico Korsou wenst Jozef Statia het allerbeste toe met zijn pensioen.

Grootste Barbie-tentoonstelling van Nederland

Niet eerder waren er in Nederland zoveel Barbiepoppen bij elkaar te vinden als in het Stadsmuseum Almelo. Vanaf zaterdag is daar de grootste Barbie-tentoonstelling in Nederland te zien. De geëxposeerde poppen zijn van de grootste Barbie-verzamelaar ter wereld, Bettina Dorfmann. Ze bracht er zo'n 18.000 samen. In de expositie 'Barbie: van casual tot glamour' vormen de diverse modelijnen van de fashionista het middelpunt. Van

ondergoed tot strandkleding, van sport-outfits tot bruidsmode, maar ook designerstukken van Dior, Versace en Givenchy komen aan bod. Ook zijn beroemde film- en popsterren zoals Marilyn Monroe, Liz Taylor en Shakira te zien als speciale uitvoering van Barbie. In de tentoonstelling zijn daarnaast haar familie en vrienden Ken, Allan, Midge en Skipper van de partij. Het Stadsmuseum Almelo schenkt ook aandacht aan de maatschappelijke ontwikke-

ling en emancipatie die Barbie de laatste decennia heeft doorgemaakt. Zo is Barbie te zien als archeoloog, astronaut, arts, autocoureur en als eerste vrouwelijke president van Amerika. Ook zijn er poppen met verschillende lichaamsvormen, huidskleuren en diverse haartijlen, die Barbie-maker Mattel in 2016 introduceerde. De tentoonstelling is tot 31 januari 2021 te zien.

ling en emancipatie die Barbie de laatste decennia heeft doorgemaakt. Zo is Barbie te zien als archeoloog, astronaut, arts, autocoureur en als eerste vrouwelijke president van Amerika. Ook zijn er poppen met verschillende lichaamsvormen, huidskleuren en diverse haartijlen, die Barbie-maker Mattel in 2016 introduceerde. De tentoonstelling is tot 31 januari 2021 te zien.

Britse ontwerper Terence Conran overleden

De Britse ontwerper en restauranthouder Terence Conran is op 88-jarige leeftijd overleden. Het bestuur van het Design Museum, dat hij hielp stichten, heeft dat zaterdag bekendgemaakt. Conran werd algemeen beschouwd als een visionair, die van grote invloed is geweest op de vormgeving van het hedendaagse leven in Groot-Brittannië. Conran was onder meer oprichter van de meubelketen Habitat. Hij ontwierp gedurende zijn carrière een reeks van ruimtes en producten, variërend van res-

taurants en cafés tot meubels en huishoudelijke artikelen. Hij opende ook zelf een aantal eetgelegenheden in de Engelse hoofdstad en was actief in de detailhandel.

"Hij laat een schat aan huishoudelijke en industriële ontwerpen na die altijd bij ons zal blijven. En het Design Museum, dat hij bedacht, inspireerde en bestuurd, is zijn meest briljante, blijvende bijdrage en nalatenschap", zei bestuursvoorzitter Lord Mandelson over de grote verdienste van Conran.

Na 14 jaar levert Who Wants To Be A Millionaire ook miljonair af

Na veertien jaar heeft het tv-programma Who Wants To Be A Millionaire in Groot-Brittannië eindelijk ook een echte winnaar opgeleverd. De 57-jarige Donald Fear won als eerste 1 miljoen pond, omgerekend 1,08 miljoen euro, in de tv-quiz. De leeraar geschiedenis en politicologie beantwoordde alle vijftien vragen goed en gebruikte slechts één hulplijn. Donald deed het beter dan zijn broer Davyth. Die ging vorig jaar naar huis met 500.000 pond. Eind augustus wist in Nederland iemand voor het eerst de hoofdprijs van 1 miljoen euro te winnen in de tv-quiz BankGiro Miljonairs, voorheen bekend

Foto: Shutterstock

als Weekend Miljonairs. De 68-jarige Henny uit Leystad wist eveneens alle vijftien vragen goed te beantwoorden. Slechts één keer eerder wist iemand in het Nederlandse programma alle voor de hoofdprijs benodigde vijftien vragen goed te beantwoorden. Dat was in 2001, toen nog 1 miljoen gulden werd gewonnen.

Vanaf oktober geen plastic rietjes meer bij McDonald's

McDonald's vervangt vanaf 19 oktober in alle 254 restaurants in Nederland het plastic rietje door een papieren rietje. Ook de plastic McFlurry-deksel verdwijnt. Dat wordt een kartonnen beker met vier vouwbare randen. Daarmee zegt de fastfoodketen ruim 70.000 kilo plastic per jaar te besparen. Op dit moment bestaat ongeveer 85 procent van de verpakkingen van de producten van de fastfoodketen uit gerecycled of hernieuwbaar materiaal, zoals gerecycled papier en plastic. De fastfoodgigant kondigde twee jaar geleden al aan dat hij plastic in de ban zou doen. Voordat het zover was, moest er eerst uitgebreid getest worden in diverse landen.

Foto: Shutterstock

Rietjes komen vaak als zwerfvuil in de omgeving terecht en dragen bij aan de grote plastic vervuiling in zee. In het Verenigd Koninkrijk en Ierland gebruikt McDonald's al sinds september 2018 papieren rietjes. Vanuit de politiek groeit daarom de druk om met duurzamere alternatieven te komen. Zo kondigden onder andere de Europese Commissie en de Britse regering een verbod aan op de wegwerpproducten.

Buckles

By David Gilbert

MY SIXTH SENSE IS BUZZING!
IT'S WARNING ME OF DANGER! IT'S WARNING ME OF DUST! IT'S WARNING ME A MONSTER IS NEAR!!
RUNNNNN!!
I'M GOING TO VACUUM THE HOUSE NOW, JILL.
NOW HE MAKES SENSE

Beetle baily

By Mort Walker

I SHOULDN'T HAVE EATEN THAT WHOLE ANCHOVY ONION, GARLIC, SAUSAGE AND PEPPERONI PIZZA!
WHAT'S WRONG WITH YOU?
JUST HEARING THAT GIVES ME INDIGESTION!

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

DAD, WHEN I GROW UP AM I GOING TO LOOK LIKE YOU?
MAYBE.
WE HAVE THE SAME DNA, SO YOU'LL PROBABLY GET SOME OF MY FEATURES.
WORST. INHERITANCE. EVER.

Sport

Tweeluik deel 1:

Route van de strijd voor Olympische erkenning Curaçao

WILLEMSTAD — Het zal niet lang meer duren dat het Gerecht in het kanton Vaud in Zwitserland vonnis zal wijzen in de zaak die de Federashon pa Desarojo di Deporte i Olimpiko Korsou (FDOK) – bij aanvang van de zaak was de naam CSOF – in 2012 heeft aangespannen tegen het Internationaal Olympisch Comité (IOC). De verwachting is dat voor het eind van het jaar het Gerecht haar eindoordeel zal geven. In een tweeluik, vandaag en morgen, vertelt voorvechter Roy Bottse over de jarenlange strijd.

een bijdrage van **Roy Bottse**

Mijn naam is Roy Bottse en samen met Rein Persaud heb ik mij vanaf 2009 ingezet om te bereiken dat Curaçao als autonoom land, rechtsopvolger van de Nederlandse Antillen per 10-10-10, ook op sportgebied van de haar toekomstige rechten zal kunnen genieten en daarbij een eigen door het IOC erkend Olympisch Comité zal kunnen hebben.

Je zou denken dat eenieder die zich uitteef als behorende bij Curaçao deze strijd zou steunen. Echter was dit niet het geval en was het vanaf het begin duidelijk dat de persoonlijke belangen van enkele boven landsbelang werden gesteld. En daarbij werd alles in stelling gebracht om het eigen belang te beschermen. Talrijk waren de absoluut anti-Curaçaose acties met hulp van lokale politieke gezagdragers en met directe ondersteuning van figuren binnen het Koninkrijk met invloed bij het IOC. Ik laat dat nu verder terzijde.

Mijn bedoeling met dit artikel is namelijk erop gericht om vier personen onder uw aandacht te brengen. Het zijn

mensen die op onopvallende wijze, afzonderlijk van elkaar, cruciaal zijn geweest voor de start van het proces toen niemand erin geloofde, althans niet openlijk zich daarover wilde uitlaten. U weet hoe dapper wij op dit eiland kunnen zijn.

Waarom doe ik dit? Misschien verliezen we de zaak. Inderdaad. Maar ik als doorwinterde strijder weet opofferingen te waarderen en zal nooit diegenen die echt aan het front hebben gestaan, in de schaduw laten. Ongeacht het resultaat. Ik weiger mee te werken aan een der meest verderfelijke fenomenen in onze samenleving: Anderen het werk laten doen en het risico laten nemen, en als het mislukt lafhartig uit de buurt blijven of helpen de werker op te hangen. Maar als het gelukt is, op slinkse wijze de pionier terzijde laten en het succes stelen. Ach, leer mij na veertig jaren Curaçao kennen.

Beste lezers en sportgemeenschap van Curaçao, mijn hel den van weleer in deze strijd om erkenning voor Curaçao zijn: Yvette Moreno, Jenny Albertina, Marilyn Alcalá-Wallé en Frank Hoyer. Het is voor de met het onderwerp niet zo bekend zijnde

lezer nuttig dat ik vertel dat direct na het referendum in 2007, waarbij de bevolking van Curaçao en de andere eilanden besloten hadden de Nederlandse Antillen op te heffen, het toenmalige Nederlands Antilliaans Olympisch Comité er geen gras over liet groeien om bekend te maken dat Curaçao absoluut niet in aanmerking zou komen voor een eigen door het IOC erkend Olympisch Comité. En dus heeft het NAOC-bestuur haar bonden een resolutie voorgelegd tijdens een Algemene Ledenvergadering in juli 2007, hetwelk door alle bonden met uitzondering van Futsal, grif werd ondertekend. Patronage vierde hoogtij.

De NAOC resolutie begint letterlijk met de overweging dat de Curaçaoese autonomie niet hetzelfde zal zijn als dat van Aruba (een ieder die het wenst mag bij mij een kopie afhalen van de resolutie) en dat daarom de leden besloten hebben dat, hoewel de Nederlandse Antillen ophoudt te bestaan, de NAOC voor de eilanden van de Nederlandse Antillen zal blijven bestaan als nationale olympische. Ziet u het voor u... onder welke vlag en met welk volkslied? En waarom een land vertegenwoordigen die gewoon niet meer bestaat? NAOC en haar leden wisten toch net als iedereen dat de Nederlandse Antillen uit elkaar gingen omdat ze niet meer bijeen wilden blijven!

Ik nam daar kennis van en ik kon mij er niet bij neerleggen dat onze nationale sportbestuurders, veelal ex-sporters waarvan 99 procent op Curaçao woonde en werkte, van wie dus een strijdbare houding mag worden verwacht, op geen enkele wijze hebben geëist dat één en ander goed werd uitgezocht, doch opportunistisch steun hebben ge-

geven aan het mooi verpakte NAOC-verhaal.

In het jaar 2009 bundelden Rein Persaud en ik de krachten over het onderwerp. Centraal stond regel 34 van de Olympische Charter welke tot aan 1996 als volgt luidde:

Rule 34 • Country and Name of an NOC

1. In the Olympic Charter, the expression «country» shall mean any country, state, territory or part of a territory which the IOC in its absolute discretion considers as the area of a recognized NOC.

2. The name of an NOC must reflect the territorial extent

and tradition of that country and must be approved by the IOC.

Deze regel werd in 1996 gewijzigd en luidde toen:

Rule 34. Country and Name of an NOC

1. In the Olympic Charter, the expression “country” means an independent State recognized by the international community.

2. The name of an NOC must reflect the territorial extent and tradition of its country and must be approved by the IOC. U ziet dat ‘any country, State territory or part of territory etc’ werd vervangen door ‘independent State, re-

cognized by the international community’. Opvallend is dat niet gekozen is voor lid van de Verenigde Naties als Independent State criterium. En precies daarin is de juridische ruimte waarin we gedoken zijn.

De regel werd in 1996 veranderd omdat het vaker voorkwam dat over de hele wereld verspreid militante groepen stukken van landen bezet hielden en trachten via Olympische weg, politieke erkenning te bewerkstelligen. O.a. de ETA in Spanje, PLO in Libanon, IRA in Groot Britannië, diverse in Afrika en FARC in Colombia, et cetera.

Het moge duidelijk zijn dat geen van deze bewegingen hun positie te vergelijken is met Curaçao. Bovendien is in ons geval het oude land opgeheven en is Curaçao de rechtsopvolger van dat opgeheven land in zaken betreffende Curaçao. En hebben zij inderdaad het status van land. En Curaçao is zonder twijfel ‘recognized by the international community’.

Morgen in deel twee licht Roy Bottse de rol van Yvette Moreno, Jenny Albertina, Marilyn Alcalá-Wallé en Frank Hoyer toe in de Olympische strijd om erkenning.

Honkballer Gregorius slaat grand slam-homerun

Didi Gregorius op archiefbeeld.

Foto: AFP

MIAMI — Honkballer Mariekson ‘Didi’ Gregorius heeft zijn Amerikaanse club Philadelphia Phillies met een grand slam-homerun naar een overwinning op Miami Marlins geleid. De dertigjarige Nederlands-Curaçaoese honkballer sloeg al in de eerste inning de bal over het hek de lege tribunes in, met alle honken bezet. Gregorius zette de Phillies zo op een voorsprong van 4-0.

De ploeg uit Philadelphia gaf die voorsprong niet meer uit handen. In de achtste inning, bij een stand van 7-5, scoorden de Phillies vijf punten. Gregorius was een van de spelers die de thuisplaat bereikte. De Phillies zegevierden in het lege Marlins Park zo met 12-6.

Het seizoen in de Major League begon als gevolg van de coronacrisis enkele maanden

later dan de bedoeling was en is daarom ingekort van 162 naar 60 wedstrijden per team. Over twee weken gaan de play-offs van start. Gregorius koerst met Philadelphia Phillies af op deelname aan die play-offs. De Oranje-international, bezig aan zijn eerste seizoen bij de Phillies na enkele jaren bij New York Yankees, sloeg in Miami zijn zevende homerun van dit seizoen.

Basketballers Denver Nuggets dwingen beslissend duel af

ORLANDO — De basketballers van Denver Nuggets houden in de NBA uitzicht op een plek in de finale van de Western Conference. Het zesde duel tegen Los Angeles Clippers eindigde in 111-98. Halverwege was de stand nog 47-63. De stand in de best-of-seven serie is nu 3-3. Het zevende en beslissende duel is morgen.

Nikola Jokic blonk met 34 punten, 14 rebounds en 7 assists uit bij de Denver Nuggets. Bij de Clippers was Paul George met 33 punten de meest trefzekere speler,

gevolgd door Kawhi Leonard met 25 punten.

Los Angeles Lakers is al zeker van een plek in de finale van de Western Conference.

SV Vesta verslaat CSD Barber in play-offs

Foto: Edsel Sambo

WILLEMSTAD — SV Vesta heeft afgelopen weekende goede zaken gedaan in de play-offs van de Liga MCB. De regerend landskampioen won in het Ergilio Hatostadion met 2-0 van Centro Social Deportivo Barber. Voor Vesta scoorden Mirco Colina jr. en Shalvin Osepa. De ploeg van Henry Caldera heeft na drie wedstrijden zes punten. CSD Barber is nog puntloos. Door een coronabesmetting werd de wedstrijd zaterdag tussen RKS Scherpenheuvel en SV Undeba afgelast. Het is nog niet bekend wanneer dat duel wordt ingehaald. CRKSV Jong Holland en CVV Inter Willemstad, de huidige nummers 1 en 2, vervolgen vandaag om 20.00 uur in het Ergilio Hatostadion de play-offs.